

Niçin Ölüme Mahkûmdurlar

Yazan: Sami DURAL

Niçin ölecek? Sebepler gün gibi ortada ve bir çarpıya sıralanabilecek kadar kolay!

Hem «Niçin ölüme» in hükümdurlar? yerine «Niçin ölmüşlerdir?» diye de sorabiliriz! Çünkü, bu iki soru arasındaki fark; tebesümle, iki dâula gözyaşı arasındaki farktan daha çok değildir.

Evet, niçin ölüme mahkûmdurlar? Veya niçin ölmüşlerdir? Bu niçinlere verilebilecek cevabın başında; kültür, bilgi ve görgü noksanlığı gelir. Sıralayacağımız diğer sebepleri birbiri peşinden doğurur ve ölüme tabii kılan sebeplerin kaynağı, anası olur. Bu kaynağın, bu ana noksanlığın doğurduğu tâbit noksanlıklar: Bilgiyle işi birleştirememek; görgüyle seviyeyi bağdaştıramamak; gerçek çalışma metotları bulamamak; işbölümünde verimi değil, mevkii ön plânda tutmak; şahsi ihtiras ve menfaatlara hak tanımak, partililiği, sanki bir matemiş gibi, kâmbersiz düşünmez, kabildenden her işe karıştırmaktır.

Bütün bu saydığımız noksanlıkları doğuran ana noksanlığın; henüz doğuşta mevcut olduğunu ve doğumun bu kadar gayrimüsaait şartlar altında, adeta zoraki bir şekilde vukubulduğunu düşünür, buna bir de gıdasızlığı ekleyecek olursak, bu gün mevcudiyetini ancak lefzan kabul edebileceğimiz Hayır cemiyetlerinin niçin ölmeye mahkûm oldukları veya niçin ölmüş olduklarını anlamiş oluruz.

Halihazırda faaliyette bulunduğunu kabul ettiğimiz Hayır cemiyetlerini gerek ele aldıkları konu ve gerekse çalışma şekilleri bakımından benzerleri olan diğer teşekkülleri sayalım.

Kızılay, Çocuk Esirgeme Kurumu, Yardım sevenler cemiyeti, Veremle savaş derneği, İçel yardımşma derneği, Türk hava kurumu, Halkevi, Tarsus Şehitler anıtı kurma ve mücahitlere yardım derneği ve Okul aile birlikleri bunların başında gelir. Daha geniş bir düşünüşle, bugün infisah halinde olan Tarsus memurları ve müstahdemleri istihlak kooperatifi, Bahçeli evler yapı kooperatifi ile omuzum zoruna yürütülmeye çalışılan Pamuk Tarım satış ve Kredi kooperatifleri, Çiftçi mallarını koruma birliği, ziraat odası, Ticaret ve Sanayi odası, Şehir Kulübü, Belediye ve hatta Parti teşkilâtlarını da bunlara katmak mümkündür.

(Devamı sahife 4 de)

ÖZALP HÂDİSESİ

Savcı emekli Orgeneral Mustafa Muğlalı,
general Rasim Saltuk ve albay Şükrü
Tüter'in idamlarını istedi

33 vatandaş; kanunsuz olarak kurşuna dizdirmekten sanık emekli Orgeneral ve arkadaşlarının son duruşması yapılmış; Savcı, iddia namesini okuyarak Emekli Orgeneral Mustafa Muğlalı, general Rasim Saltuk ve Albay Şükrü Tutér'in idamlarını; yüzbaşı Vahdet Yüzgeç, yedek teğmen Bilal Bali ve Neadet Bilgez'in beraatlarını istemiştir.

İdamları istenilen eşhasın mevkulen değerlerinin gayri mevkuf olarak muhakemelerinin devamına karar veren muhakeme, sanıkların

indafalarını yapabilmeleri için duruşmayı 13 Şubat'a bırakmıştır.

Yürüyüş

Haber aldığımız göre, ilcemizde yeni bir dergi yayın hayatına atılmak üzeredir.

Milliyetçi, siyasi ve Edebi bir karakter taşıyacak olan dergi, genç milliyetçilerin organı olarak 15 günde bir olmak üzere çıkacaktır. Kurucularını tebrik eder, başarılar dileriz.

Komünist emelleri

Nevyork 2 (a.a) — Tanınmış Radyo tefsircisi Roll Thomas, yayımladığı bir yazıda diyor ki:

"Çin komünistlerinin muhtemel bir tasarruzunu püskürtmek için, Tibet 100.000 kişilik bir ordu seferber etmektedir.

Komünistlerin Tibeti işgal etmek istemelerinin çeşitli sebepleri vardır. Bu işgal sayesinde Orta Asyayı kontrol edecekler ve Hindistanla 2100 kilometrelik bir buğuda sahip olacaklardır. Çok mühim olan diğer bir noktada uranyum ihtiva etmesi muhtemel olan zengin Tibet madenlerini ele geçirmektedir."

Açıklama

6 Ocak-1950 tarih ve 26 sayılı gazetemizde; Ahmet Yazıcı imzasıyla çıkan "geçim" başlıklı yazının, bir sürü tefsirlere yol açtığı ve yanlış anlaşıldığı öğrenilmiştir.

Sözü geçen yazıda kullanılan "aç" ve "Tok" tabirlerini; bulgularla geçinip "çok şükür yarabbi tokum" diyenlerle; evinde hayli konforu ve 150 lirayı aşkın aylık geliri olupta "geçinemiyorum" diye sızlananların halini tasvir bakımından kullanıldığını, yazının herhangi bir siyasi maksatla yazılmadığını ve hele "Hükümet bize bakmıyor" şeklinde bir anlam hiç bir surette taşımadığını ve taşıyamayacağını açıklarız.

Berdan

Rus - Fransız gerginliği

Londra 2 (a.a) — Daily Herald'in siyasi yazarı, Pariste ki Sovyet elçisinin, Hindçin'de asi Hocji miuh komünist hükümetinin Rusya tarafından tanınmasını protesto eden Fransız notasını almakta imtina etmesini yorumlayarak diyor ki "Milletler arası münasebetlerde bu en hakaretimizdir hareketler. Bu hareketin Moskovanın emirleriyle yapıldığı şüphesizdir."

Londra 2 (a.a) — Bevin gelecek pazartesi günü dış politika bakımında mühim bir nutuk verecektir. Bevin'in bu münasebetle Hindçininde Vietnam hükümetinin tanınması meselesini bahis konusu etmesi beklenmektedir.

FELEKZEDE ÜSTADIMIZ

Devreyledi bir zaman Hindi hanında "Felek, Bizim Ahmet Giray'a sonunda madik etti "Meşreb-i nâsazı, nca, gerçi ezelden dönek Parladı rengi gibi, hanımı harap etti.

ŞEHİR YURT DÜNYA HABERLERİ

Hükümetçe hazırlanan; yetkili bir ilim heyeti tarafından incelenerek, bünyemize ve demokrasi icaplarına uygun bir şekilde hazırlanmış söylenen; fakat hükümeti tatmin etmediği için bazı kısımları değiştirilerek, incelemek üzere seçim komisyonuna havale edilen, seçim kanunu tasarısının, nihayet son şeklini aldığı ve Meclise sevk edildiği bildirilmektedir.

Haber verildiğine göre, Meclis 10 Şubatta tasarının müzakeresine başlayacaktır.

Harpten sonra yurdumuza gelen ilk seyyah kafesi arasında "Dost kazanmak", "Söz söylemek ve iş başarmak sanatı" "Abraham Lincoln'un biyografisi" ve "Üzüntüyü bırak yaşamaya bak" gibi eserleriyle büyük bir şöhrat kazanmış olan Dale Carnegie de bulunmaktadır.

Dünya fikir ve edebiyat ale-

minde haklı bir şöhrat kazanmış ve sevilmiş olan Carnegie'ye hoş zeldin der; seyahatının iyi, neçeli ve verimli olmasını temenni ederiz

İcemiz D. P. kongresinin 5 Şubat, 1950 Pazar günü Parmakçalıklı kahvede yapılacağı öğrenilmiştir.

Küspe yüklü olduğu halde, Danimarkaya gitmekte olan 3500 tonluk Edirne çilebi, Manş denizinde guernsey adasında karaya oturmuş ve bir müddet sonra batmıştır. Gemi mürettebatının tamamı kurtarılmıştır.

İktidar Partisi Genel Başkan vekili Hilmi Uran'ın Manisada; D. P. Başkanı Celâl Bayar'ın İzmirde verdikleri nutuklar, seçim mücaadesinin başlangıcı olarak kabul edilmektedir.

Berdan ailesi seçim mücaadesinin bağladığı gibi, aynı şuurlu hava içinde devamını temenni eder.

Şairi yektâ, Edibi bihemta Bay Ethem Ongan'un (Tekerleme)sine cevap olarak ŞEKERLEME

Üstad-ı edep şair-i yektâsın efendim
Gülşende açan bir gül-i ranâsın efendim

Şi'rinde ve nesrinde ki kudret mütebariz
Takdirleri, tebrikleri, tebeilleri haiz

Üstad dediğinden bana atfetme nigâhi
Binlerce vatan yavrusu feyzinle mübahî

Tenkitlerimin hiç yeri yok, belki o bir zül
Nazmen şaka olsun diye rindâne tağazül

Hinzir-ü ganemden bize bir faide yoktur
Akrana sirayette fakat tehlike çoktur

İthafın ise ilm-ü kemâl ehline lâyk
Onlardır evet vakıf-ı esrar-ı dekayık

Erbab-ı sühân neşreder envâr-i kemalât
Bivaye olan anlayamaz bunları heyhat

Derketmedi işte bunu ol zümre-i malûn
Meçhûldür evet onlara her nükte-i mefhum

İz'ansıza, irfansıza çatmak ne belâdır
Onlar gibi, çatmak dileyen de budaladır.

Bir hayli sitem gelmede meydan-ı vukua
Bir sâik-i mücibir beni sevketti rûcua

Düşvar olamaz tarz-ı kadim öze beyanât
Şi'rin ile davamı evet, eylerim isbât

İhtarını, ikazını hoş gördüm efendim
Sarfedtiğim evkatımı boş gördüm efendim

S. Enis ALPAYTAÇ

DİL MESELESİ

1

Yazan: AHMET YAZICI

Son altıncı dil kurultayı dil meselesini yine ön plânda konuşmaya sebep teşkil etti,

Son kurultaydaki yumuşak ve ılık hava ve bilhassa H. C. Yalçın'ın Bakan tarafından başkanlığa aday gösterilmesi, bir çoklarına artık bu dâvanın iflâs ettiği kuruntusunu vermiştir ki, dâvanın çehresi bu inancın aksi ile ışıklanmaktadır.

Bizde dili sadeleştirme işi servetifünundan başlar: «Türkî basit isimli şiirleri unutmuyoruz» Tevfik Fikret Tasviye Lisan başlıklı makalesinde edebiyatın havasla birlikte avama da teğmilinin hayırlı olacağını, yalnız Arapçayı ve Farsçayı starkeren lisanı fakirleştirmekten sakınmak gerektiğini, sadeleşme diye terkedilmiş bir dilin membaı olarak alınmasının doğru olmayacağını; eskileri «Zevki edep istimaline ihtiyac gösterdikçe iradetmek için saklamak» lüzumunu anlatır.

Halit Ziya da karilerime mek tuplar serisinde konuşma diliyle yazı dilinin birleştirilmesinin doğru olacağını kabul, fakat lisanı sadeleştirme adına halka Uygurca, Tatarca değil İstanbul'un kibar muhtelilerinin şivesinin öğretilmesini tavsiye eder.

İkinci büyük hareket Ali Canlı Yöntem ve arkadaşlarının Genç Kalemler dergisiyle yapılan ileri hamlesidir. Bu günkü gibi onlarla da «vatan sağır kefi istiyor» diye alay edenler çoktu. Fakat tartışmanın sonucu Genç Kalemcilerin lehinedir.

Yazı devriminden sonra ilmi bir millet anlayışı için dilin de gerinî çok iyi bilen Ulu Ata 12 Temmuz 1932 de Türk Dil Kurumunu kurmuş ve dilin derleme, lûgat ve terim çalışmalarıyla eskiden yarım kalmış emeklerin tüme vardırılmasını bu kurula emretmiştir.

26 Eylül 1932 de Birinci, 18 Ağustos 1934 de İkinci, 24 Ağustos 1936 da Üçüncü, 1939 da Dördüncü, 26 Kasım 1945 de Beşinci Dil Kurultayları toplanarak bu ana dâvanın çözümüne uğraştılar. 1.2.3. Kurultayların başlıca özelliği Türk Dil Bilimi ve Türk Dilçiliği ile uğraşarak Türk dilinin dünya dilleri arasındaki yerini tayin «Güneş Dil Teorisi» ile Türk Lehçeleri Lûgati ve Büyük Türk Kamusunu meydana getirmeye çalışmaktır.

Dördüncü Kurultay sonunda «Dilin unsurları ve bunların bağlandıkları kurallar üzerindeki bütün emekler düşünmek ve düşünülmesi söyleyip yazmak içindir.» kavramına varılmış ve bir Türkçe sözlük meydana getirilmiştir.

(Devamı sahife 4 de)

Dedenin Köşesi

A. İ. den

Cennetin kapıları senin için gündiden açık. Alın teri dökererek kazandığın parayı budalacasına israf edeceksin. Lâzım olanı hükümet yapısın efendim. Senden bu kadar vergi alıyor. Hem ötekine berikine yardım ne demek? Herkes kendi halinin çaresine kendisi bakın. Sanki yapacağın iyiliğin kadri kıymetini mi bileceklersin, Diyor. Fakat sesi birdenbire kesildi. Bu fesat sesin neden birdenbire kesildiğini anlamakta gecikmedim. Sağında, aklı evvel kaynağından gelen, kendi asli ceryanım o menhusun fazla söylenmesine mani oldu ve onu kovdu.

Asli ceryanım bir nur akıntısı idi. Bu akıntı, solumda beliren karanlığa ışık tuttu ve vehimimi perişan etti. Yüce Tanrı kitabında «Hak gelince batıl gider» diye buyurmuştur.

Meşhur şikradır, Bektaşinin birine sormuşlar :

— Erenler neden namaz kılmazsın?

— La takrelussalate «Namaza yşklaşmayınız» diye Allah buyurmadı mı? demiş.

— Alt tarafı olan, entum sükâra (Sarhoş olduğunuz halde) yi neden okumuyorsun? dediklerinde

— Orasını unuttum, diye cevap vermiş.

Bizlerde «amenu ve aminu» yi okuyoruz da, «amillüssalihatı» yi unutuyoruz. Çünkü «aminu», hem badihavâdir, hem de cennet mükâfatıdır. «amillüssalibati», ise, büzmeli kesemizi açmak demektir.

Allah bana ve emsalım gibilere aklı salim ihşan eylesin, yalnız çıplak ve semere vermemiş bir imanla teneşire uzanmaktan korusun. Bu içten gelen yalvarmaya' aslimin nuru olan gönül deryasından gelen iltarı dinleyin:

— Ey gafil dedel! Fahri alemin; hayrunnâşmen yenfaunnâs (Halkın hayırlısı halka nefi olan) sözünü okudun. Bu söz boş bir lâkırdıdan ibaretmidir ki, nefisine tatbik etmiyorsun. Huzuruma ne yüzle geleceksin. Bu manevî azarlama, Beni yalnız haktan değil bütün halktan utandırdı. Yüzümün kırdığını hissediyorum.

«Ne verisen eñle, o gider senile», şeklinde millî bir darbimesel öğrendim. Unutma ki, malında mahrumlarında hakları vardır. Muayyen bir kısmını acizlere vermezsen, para değil, içinde ateş biriktiriyorsun demektir. Lâkin, şuurun yok diye, kitabı ilahiden okuduğum halde, neden hissiz kalıyorum? Galiba boynumda şeytanın yuları var da, onun için kıyamıyorum.

Nefsine ve mahna Allah yolunda mücahit ol. Evri ilâhîyi Muhterem vaizdan dinliyorum ama,

(Devamı sahife 4 de)

Bağ-ı irem

İçinde bulunduğumuz hafta; yalnız köşemizi değil, bütün gazetemizi bile çok zengin bir şekilde süslemeye ve bir Bağ-ı irem sayısı hazırlamağa yetecek kadar zengin bir haftadır.

29 Ocak 1950 meşhur Rus muharrirlerinden Çekhov'un 90 ıncı doğum yıl dönümü idi.

30. Ocak 1950 Büyük Hind milliyetperveri ve 20 nci yüzyılın ideal insanı Mahatma Gandhi'nin ikinci ölüm yıldönümü idi.

31 Ocak 1950, Schubert'in 153 üncü doğum yıldönümü idi. Bugün Beethoven'ın yanında gömülü olan Şubert, «Güzel Değirmenci Kız» «Kış Yolculuğu» «Serenad» ve «Bitemiş Senfoni» gibi besteleriyle şöhret bulmuş bir Macar bestekârdır.

Yine 31 Ocak 1950, Serveti Funun edebiyatının kurulmasında büyük rolü olan ve içli bir şair olarak sevilen Recai zade Ekrem'in 46 ıncı ölüm yıldönümü idi.

3 Şubat 1950, yani bugün, bizde garp tekniğiyle ilk defa salınan eseri yazan, mizah vadisinde hayli şöhret kazanan ve «Misafiri İstiskal» «Kokana Yatıyor» «Ayyar Hamza» gibi eserleriyle tanınmış olan, Ali beyin 51 inci ölüm yıldönümüdür.

Ve nihayet yarın değil obir gün, 5-Şubat-1950 büyük şairlerimizden Abdülhak Hamid Tarhan'ın 98 inci doğum yıldönümüdür.

Son asır edebiyat yeniliğinin kurucularından olan Hamid; mana kadar çekil üzerinde durmuş, ilham ve ifade bakımından diğer şairlerimizden üstün, hemde çok üstün bir varlık göstermiş şairlerimizdendir.

Şiirde çekil inkılabı yapan, Türk edebiyatının en mümtaz şairleri arasında ismi okunan büyük şair Hamid'in, beğenilen şairlerinden örnekler veriyoruz.

Lâzımsa redifli gazelinden iki beyt:

O mülkûn halkını söylet sana feryat lâzımsa
O halkın mülkünü seyret harabat lâzımsa!

Sana bidâdi devranı zamandan dât lâzımsa
Zaman dâdetmesini mi senden ey bidât lâzımsa.

«Finten»den bir parça,

Öyle bir şiddet-i tasmim ile çıktım ki yola,
Karşıma çıksa eğer seng-i mezarım dönmem!
Bahr-i zebhâr değil, ebr-i şererber değil,
Hıp yanardağlar ile olsa cıvarım dönmem!
Dalgalar uymayınız bâd-i teannüdkâre,
Siz kılın nâ'şımı isâl kenar-ı yâre!

Çıkıyor kanlı yüzü ka'şına, ummanda bile,
Sönmüyor meş'ale-i lâneti tufanda bile!
Değt-ü deryayı aşır tâ iki aylık yoldan,
Geliyor nâleleri gûşuma sağdan soldan!
Dalgalar, bende olan derde ölümdür çâre,
Siz, kılın nâ'şımı isâl kenar-ı yâre!

«Makberden bir parça,

Tâbütl.. O rehnûma-yî makber,
Tâbütl.. O heykel-i mükedder,
Tâbütl.. O hatib-i summü ebkem,
Tâbütl.. O bürudet-i müessesem.
Tâbütl.. O sükût-i pây-der-ser,
Tâbütl.. O müsibet-i mükerrerr.
Tâbütl.. O vahşet-i muannid,
Tâbütl.. O makber-i seferber...
Tâbütl.. O inkilâb i hâmuş.
Serhadd-i revan-i akl-i medhûş.
Tâbütl.. O harabzar-ı ümmid,
Tâbütl.. O igbirar-ı câvid,
Tâbütl.. O zill-i haşr-berdûş,
Tâbütl.. O mev-i cûş-der-cûş,
Sarmıştı O ruha çâr bâlin
Ben açmış-ıdim memata ağûş.

Ziraatta inkilâp

4

Traktör sayesinde, oğlu aske-re giden ailenin ziraatı aksamiya cak, masrafı hasılatından ötenmek üzere tarlası yine işletilecektir. Ölen çiftçinin bıraktığı yetimler, boynu bükük kalmayacak, traktör sayesinde ele muhtaç olmadan ziraatta devam edebileceklerdir. Aynı hal ihtiyarlar ve dullar içinde böy ledir. Kısaca traktörlerle yapılacak olan ziraî inkilâp millet fertlerinin Lokman hekimi olacaktır.

Yollarımızın ıslahı, maarifimizin inkişafı, sıhhi halimizin temini ve korunması, vergilerin ıslahı, nüfusun artması, hayvanatın iyileştirilmesi ve adaletin tam olarak tesisi gibi birçok noksan işleminizhi tamamı ziraî inkilâbın sağlanmasına bağlıdır.

Siyasi İstiklâl, İktisadi İstiklâl

Ford diyor ki: Vaşington Amerika siyasi istiklâl temin etmişse, Edison'da, iktisadi istiklâl temin etmiştir. Yaşadığımız asra sarayı asrı diyorlar. Ben Edison asrı demeyi daha muvafık buluyorum. Biz henüz Edisonun kurmuş olduğu sanayi ve çalışma tarzını öğrenmekle meşgulüz. Bugün Amerika refah vadisinde başka milletlere rehberlik ediyorsa, bunu yukarıda da söylediğimiz gibi, henüz lâyıki veçhile kavrayamamış bulunduğumuz Edisonun eserlerine borçluyuz. Bu günkü asarı medeniyetin ve bu günkü konforun en mühim kısımlarında onun iktisadının tesiri vardır. Edisonun ihtiraatı yalnız sayii emel imkânları ihzârı ile kalmamış aynı zamanda her mesleğin istihsal kudretini de arttırmış ve hiçbir dünya ıslahatına nasip olmayacak derecede umumi refahın artmasına bais olmuştur. Edisona göre ilim, insana hizmet etmekle mükelleftir. Edison hem bir alim hem de bir mühendisti. Gerek ilme ve gerek mühendisliğe yeni ruhu nefheden odur. Ameli ilim mektebinin banisi Edisonsdur.

Ben ziraatta inkilâbı düşündüğüm zaman; bu inkilâbın içinde Türkiye'nin iktisadi istiklalini, sanayi kalkınmasını, yeni sayii amel imkânlarının hazırlanmasını, her mesleğin istihsal kudretini arttırmağı, umumi refahın tezayüdünü, gerek ilme ve gerekse mühendisliğe yeni bir ruh nefhini ve ameli bir ilim mektebidin tesisini beraberce düşündüm.

1913 de neşredilen, Alman maliye nazırı Karl Hefferih'in mali raporunun ön sözünde:

«Sayı beşer, feyzi milliyi hasıl eden ve arttıran bir kuvvettir. Sayı beşerden maksadımız, gerek kolu ile çalışan amelinin ve gerekse dimağı ile ibrazı faaliyet eden a-

liminemegidir. Sayı hasıl eden insandır. Ve eğer devlet denilen hüviyeti içtimaiye nazarı itibara alırsa, sayı hasıl eden o devletin nüfusu yesidir. Sayı beşerin neticesi ihtih salı em-valdir. Ve neticeyi hasılası, iki vasıta ile tezayüt eder. Birincisi, vasıtai muharrike ve fenniye; ikincisi, teşkilat ve tenkisattır. Te feyyüzü iktisadide, gaye; bir milletin nüfusunun artması olmakla beraber, sayı beşerin fazla i r a t vermesi ve bu irat ile o milletin şeraii muhtesinin ıslahı, yani ihtiyacı maddiye ve maneviyesini temin etmesidir.

Altın baston ve altın köprü

Ziraatı makineleştirmek ve köy fabrikaları kurmak demek; Türk milletinin eline bir altın baston vermek ve bir altın köprüden geçirmek demektir. Bu hususta ortaya atacağımız fikir şudur: Mevcut 40 bin köyümüz için; Traktör tamiri ve kullanmasını bilen 80 bin ziraat ve işletme mühendisi, 80 bin makine ve elektrik mühendisi; 40 bin ziraat kimya ve sanayi ziraat mühendisi; 40 bin maden mühendisi; 10 bin arazi mühendisi; 10 bin su mühendisi; 10 bin mimar ve 10 bin yol mühendisi olmak üzere 300 bin mühendise ihtiyaç vardır.

Bu kadar mühendis yetiştirmek için, uzun zamana ihtiyaç vardır diye itiraz edeceksiniz, değil mi? Hayır mesele sandığı gibi değildir ve halk için, 15-35 yaş arasında bulunan ne kadar kırtasiyecii münevver varsa, hepsini mühendis yapmağa karar verdiğimiz zaman mesele kendiliğinden halledilmiş olacaktır. Ford'un fikrini yukarıda izah etmiştim. O «ameli ilmin banisi Edison'dur» diyordu. Öyledir ve ameli ilmin öğrenilmesi kolaydır. Şu halde ziraatta inkilâp için atılacak ilk adım fikir inkilâbidir.

Genliğinde ameli olarak insan talim ve terbiyesiyle çok uğraştım. Fransadan ve Almanya'dan bir çok kitaplar getirttim. Bunları kendi seviyemiz ve ruhiyatımızta uygun olarak tatbik ettim ve iyi sonuçlar elde ettim. 1927-1930 yılları arasında fen Fakültesinde talebe olarak çalıştım. İlim öğrenmeğe elektrik sür'ati vermenin fînkûn olup olmadığını tetkik ettim. Ve bunun mümkün olduğunu anladım. Bütün bu hususlar üzerinde kendi görüşümü ve tecrübelerimi izahıtan önce başkalarının fikir ve tecrübelerini izah edeceğimi yukarıda yazmıştım. Buna sadık kalacağım. Y a l n ı z, yeri gelmişken bir noktaya temas edeceğim. Bizim cidden garip bir zihniyetimiz vardır.

(Devamı var)

Niçin ölüme mahkûmdurlar

(Bağtarafı birineide)

Bütün bu teğekkülleri duyulmuş bir ihtiyacın doğurduğuna şüphe edilemez. Fakat bunlardan kaç tanesi, yukarıda saydığımız noksanlıkların kurbanı olmamış, keşmekeş içinde ebuhalp kalmamıştır? Kaç tanesi ne yaptığını farkındadır? Kaç tanesi başarı göstermiş ve hele kaç tanesi ideal bir faaliyet gösterebilmiş ve semere verebilmiştir?

Bir başka yazımda bu konuya tekrar dönmek ve örnekler üzerinde durarak, hal çarelerini araştırmak ve münakaşa etmek, herhalde boş bir emek olmasa caktır.

Sami Dural

Dil meselesi

(Bağtarafı sahife 2 de)

Beşinci Dil Kurultayında 3 fikir çarpıştı: 1— Dile tesir edilmez. Onda zaman hükümünü ıcr eder. Ölü kelimeler kendiliğinden aradan çekilirler. «Muhafazakârlar», 2— Her şeyin ve her kelimenin Türkçesi vardır. Onu arayıp bulmalı veya Türkçe köklerden yeni kelimeler yapmalıyız. «N. Ataç, İ. H. Baltacıoğlu», 3— Her kelimenin Türkçesini aramakla beraber ilim dilinde beynelmilleli de alabilmeli ve almalıyız. «F. K. Gökay, Dr. Abdulkadir Noyan»

Bu kurultayın en ileri görüşü - her halde aynı kanaat VI. kurultaya da hakimdi - Hasan Reşit Tankutokudir.

«Dil varlığı kendi hayat kanunlarına göre yaşar, yspısına ve gelişimine dokunulmaz bir varlık değildir. O insan topluluğunun içinde insana bağlı olarak insan hizmetli için yaşar. Değişen zihniyetle birlikte değişir. Bu değişimin ölçüsü sosyal hayatın devrimin ölçüsüne bağlıdır. Bu bakımdan sosyal bir olay olan dil kendi kuralları içinde eğilmek, gelişimini hızlandırmak hem elimizdedir, hem ödevimizdir.»

Evet bu zihniyetle dava yürüyor. Yalnız bugün kelime ya pımsındaki ağırlıktan sakınılmaktadır. Bu ağırlığı tesbit eden de kelimelerin tutmuş olup olmasın halidir.

Dil devriminde bütün iş kelime sanatçılarına (şair, romançı, hikâyeci, yazarlar v.s.) düşmektedir. Onu sevmek ve sevdirmek onun ödevidir.

Dedenin Köşesi

(Bağtarafı sahife 2 de)

kese ile ilgili olan kısımlarda işleme hessam arzuya uğruyor.

Amerika ve Avrupa zenginleşirinin muaveneti içtimaiye müesseselerine bağışlamakta oldukları büyük paraları da ibret alamıyorum. dün gazetede okudum Eskişehirde Mehmet Yazıcıradında bir zatı şerif, veremle savaş derneğine ikiyüz bin lira değerinde bir apartman bağışlamış. Halika nafi olan, böyle hayırsever ve fazilet sahibi bir kaç irsan daha tanıyoruz. Akil olan, işte böylece ahiret sermayesini ayırıyor.

(Devamı var)

T. C. Ziraat Bankası

Sermayesi : 300,000,000

Kuruluş Şahihî : 1863

yüzde 7 faizli

10.000.000 Liralık

1 inci tertip isirikraz tahvilleri

Her Keseye Elverişli

20 - 100 - 500 - 1000

liralık kupürler halindeki

Hamiline ait Tahviller

15.2.950 — 28.2.950

Tarihleri içinde T. C. Ziraat

Bankası işlemlerinde satılacaktır.

Devlet tahvilleri gibi:

Gelir vergisinden ve diğer

her türlü vergi ve

resimden muafittir.

Yurdun her yerindeki T. C.

Bankası g'çelerinden isteyebilirsiniz.

Satılık ev

Kızılmurat mahallesinde, Lutfi Boru'nun evi karşısında 4 ve 6 numaralı, birbirine bitişik iki ev, teker teker veya müşterek olarak satılıktır. Evlerin ayrı kapıları vardır. 4 numaralı ev; dört oda, bir mutfak ve geniş bir salona; 6 numaralı evde üç oda ve bir salona maliktir.

Almak veya görmek isteyenlerin Berdan gazetesi yazıhanesine müracaat etmeleri ilân olunur.

Tuhafiyeci Bahri Yüksek

Tarsus: Küçükminare No. 8

Her nevi Tuhafiye ve Gelir vergisi defterleri ve faturaları ile perakende satış listeleri satılır ve isteyenlere lüzumlu izahat verilir.

Ziraatta İnkilâp

— Üçüncü sayfadan devam —

Yavuz zırlılısı, denizaltı gemileri gibi bir çok fenni harp vasıtalarını; köylerden getirdiğimiz, hatla okuyup yazması olmayan gençlerimize öğretir, öğrendiklerini ve harpte, ateş altında bunları kullanabileceklerine inanırız da; bunlara nazaran çok daha basit olan ziraat makineleri yapmasını ve kullanmasını öğrenebileceklerini ve inanmayız. Hakikaten çok zayıp. Ben, asla bu fikirde değilim. Din olduğu kadar bugün de ve yarın da gençlerimizin zekâlarını inandırmak ve güveniyorum.

— Devamı Var —

İLÂN

Tarsus Şehir Kulübünden

Kulüp yönetim Kuruluna seçilmiş ve vazife taksiminde muhasebecilik ödevini üzerine almış olan Ali Güçük, yönetim kurulundan istifa etmiş ve bu istifa 27-1-1950 tarih ve 3 sayılı Yönetim kurulu kararıyla kabul edilerek; yerine, yedeklerden en çok oy almış olan ve Tarkhane mahallesi 151 sokak 22 numaralı evde oturan, Petrol ofisi Tarsus acentası sahiplerinden Mahmut Yaraman'ın alınmasına oy birliğiyle karar verilmiştir.

Keyfiyet Cemiyetler kanununun değişik 5 inci maddesi gereğince ilân olunur.

Yönetim Kurulu Başkanı
Sami Dural

T. C. Ziraat Bankası

Vadesiz tasarruf hesapları ikramiyesi

Birinci çekiliş: 10 Mart 1950

İkramiye Tutarı : 40.000 Lira

Büyük ikramiyeler : 15.000, 10.000 Lira
Ayrıca 5000 - 100 lira arasında 80 ikramiye

Bu çekilişe katılabilmek için 10 Şubat 1950 de hesaplarda 150 lira bulunması ve bunun çekiliş tarihine kadar muhafaza lazımdır. Her 150 lira için ayrı bir kura numarası verilir.

10 Mart, 15 Mayıs çekilişlerinde yalnız para ikramiyeleri: 30 Haziran, 31 Temmuz, 29 Ağustos, 30 Eylül, 28 Ekim, 30 Aralık çekilişlerinde ise, bazılarımda ikişer ev olmak üzere, hem ev hem para ikramiyeleri vardır.

DOKTOR

Refik Kırçak

Memleket Hastanesi İç Hastalıkları Mütahassısı

Hastalarını, İtfaiye arkasında, 25 sayılı muayenehanesinde kabule başlamıştır.

Şık, Zarif ve Dayanıklı Bir KUNDURA için başvuracağınız yer:

Aldatmaz Kundura Evidir.

Atatürk Caddesi No. 10

BERDAN

Çama günleri çıkar, Haftalık, Müstakil Gazete

Sahibi ve Yazı İşlerini fiilen idare eden SAMİ DURAL

İdare yeri: Şadırvanlı Han Hususî daire — TARSUS

Yıllığı : 5 Lira

6 aylığı : 3 Lira

Sayısı 10 Kuruş

Resmî ilânların satışı 30 kuruş Hususî ilânlar pazarlığa tabiidir.

Basıldığı yer : GÜLEK Basımevi — Tarsus

Bağlarbaşı hadisesi

Yazar: Saim DURAL

4. 2. 1950 Cumartesi günü C.H.P. mensupları ile D.P. mensupları arasında, Bağlarbaşı köyünde cereyan eden müessif hadiseyi duymayan veya okumayan Çukurovalı kalmamış olsa gerektir.

Bu müessif hadiseye hangi taraf sebep olmuşsa olsun; durumu olduğu gibi ortaya koymak ve hakikati yazmak gazeteci arkadaşlarımızın vazifesiydi. Maalesef bu böyle olmamış; bölgemizde çi kan bellibaşlı gazeteler, hadiseyi mensup oldukları partilerin borusundan üflemişler ve etraflı çatlak bir zurna sesiyle velveleye vermişlerdir. Bu hareket ne gazetecilikle, ne demokrasiyle, ne ahlak kaideleriyle ve ne de geleneklerimizle kabili talif değildir. Sonra gazeteci değil, gazeteci geçinenlerin bile bilmesi lâzımdır mübir bir nokta daha vardır ki; o da, hadiseyi tahrif etmek, kanun suzluğu desteklemek demektir. Bu da demokrasinin değil, diktatörlüğün takip ettiği yoldur. Yarın hakikat bulunduğu, hak ve adalet tecelli ettiği zaman, bugün, bilecek olduğunda şüphe olmayan, yalan ve yanlışlarla tıraş cambazlığına çıkan bu gazeteciler, okuyucularının karşısına ne yüzle çıkacaklardır.

Biz, hadiseyi muhtelif kimse-lerden dinledik ve muhtelif gazetelerde okuduk. Kim haklı, kim baksız? Kimler suçlu, kimler masum? Allah bilir! Onun için henüz tahkikat safhasında olan hadise- nin mahkeme safhasını bekleyip, takip etmeyi ve hakikati hakimın dilinden okuyucularımıza nakletmeyi uygun bulduk. Yalnız Toros, Gülek ve Demokrat gazetelerinin hadise hakkında yazdıklarını, yazılarının başlıklarında toplanan özetleri vermek suretiyle teşhir etmeyi faydalı buluyor ve şimdilik bu kadarla iktifa ediyoruz.

Toros — "Particiliğin böyle- si ayıptır." "C.H.P. ye mensup Tevfik Tulay, Demokrat Parti bu- cak başkanını tehdit ederek baş- çarıyor: Eğer köydeki Demokrat Partiyi dağıtmazsan, oğullarımla birlikte peşindeyiz, karışmam ha-

Gülek — "Demokratlar Bağ- larbaşı köyünde ikinci Aslan k." yü vakasını yaratmak istediler." "Halk Partilerinin toplantısını da-

ğıtmak için küfürlerden sonra işi bıçak ve tabancaya döktüler."

Demokrat — "C.H.P. ye geç- mediği için ailesi efradiyle birlik- te dövülerek parmağı kırılan bir delegenin sözleri çok heyecanlı tezahüratla vesile oldu."

Sovyet Rusya nın kütle halinde imha siyaseti

Nev-York 9. (R) Kütle halin- de imha hareketleri üzerinde tet- kikler yapmakta olan bir parla- mento komisyonu huzurunda konu- şulan Ukraynalı lider profesör Dobrievski şöyle demiştir:

«— Kütle halinde imha siste- mi Sovyet stratejisinin temelini teşkil etmektedir. Bunsuz, Sovyet- ler Birliğinde komünist idare de- vam edemez.»

Profesör Dobrievski, Ukrayna halkının kütle halinde imha edil- diğini de açıklamıştır.

Litvanyalı lider Jogels ise komisyonuna şu rakamları ver- miştir:

«1941 ile 1948 arasında 810,000 Litvanyalı yok edilmiştir. Bunların 300,000 ini naziler, geri kalanını da Sovyetler imha etmişlerdir.»

Litvanyalı liderin ilâve ettiği- ne göre, 1948 de 100 bin, 1949 da da 120 bin Litvanyalı sürgün edil- miştir.

Perihan Altındağ bu gece Şehir Kulübünde bir konser verecek

Bir müddettenberi bölgemiz- de konserler vermekte olan, kıymetli ses san'atkarımız Perihan Altındağ; beraberlerinde tanış- mış san'atkarlarımızdan kanunî Ahmet Yatman ve kemanî Saim Özsoy olduğu halde, bugün Tar- sus'ta gelecekler ve Şehir Kulü- bünde bir konser vereceklerdir.

Ayrıca Mahmut Karındağ konsere davet edilmiştir.

Pazar günü yapılan D. P. ilçe kongresi

İlçemiz D. P. kongresi, geçen Pazar günü, İlçel milletvekili ve D. P. merkez idare kurulu üyesi Refik Koraltan da hazır olduğu halde, bucağın delegelerinin, parili- lerin ve kalabalık bir davetli kit- lesinin iştirakile yapıldı.

Havanın çok soğuk olmasına rağmen, hasseten Adana ve İçel illerinden gelen birçok parti ileri gelenleri ve mensupları, kongrenin yapıldığı Parmakçalıklı kahveye sığınmış ve iki taraftan geçen yollarda toplanarak, kongreyi dışardan takip etmişlerdir.

Kongre başından sonuna ka- dar çok heyecanlı ve fakat zaman zaman çok üzücü bir hava içinde cereyan etmiştir. Bazı hatiplerin gayet ciddi, ağır ve dürüst tenkit leri bitaraf ve müstakiller tarafın- dan da alkışlandığı halde; bazı delegelerin aşırı ve küfre kaçan konuşmaları D. P. saflarında bu- lunan vatandaşlar tarafından bile tasvip edilmemiştir.

Bu arada Refik Koraltan, bir buçuk saat devam eden uzun ve etraflı bir konuşma yaparak, muh- telif dert ve devalarımıza temas etmişler, tenkit ve temennilerde bulunmuşlardır. Refik Koraltanın konuşması bütün çevrelerde mü- sait karşılanmıştır.

Daha sonra yapılan yönetim kurulu seçiminde; yönetim kurulu asil üyeliklerine Avukat Muzaffer Şuberi, Avukat Mahmut Erdem, Avukat Mustafa Boru, Tüccar Mustafa Çınar, Avukat Mustafa Nuri Gürkan, Osman Ünlüdoğan, ve Ali Yılmaz seçilmişlerdir.

Hasseten genç avukatların idare kuruluna seçilmiş olmaları ferahlatıcı bir hava yaratmış; mu- halefetin hukuki ve kanunî bir yoldan yürütülmek ve amacına ulaştırılmak istendiğinin bir delili sayılmıştır.

Berlin'e yürüyüşten vazgeçildi

Berlin 9 (a.a.) — Batılı müt- tefiklerin istihbarat dairelerine ge- len haberlere göre, Rusya Doğu Almanyadaki komünist gençlik teş- kilatı başkanlarına, 28 Mayıs'ta Berlin'e yapacakları yürüyüşten vazgeçmelerini emretmiştir. Rusla- rın bu yürüyüş hareketine mani olmak isteyişlerinin sebebi, Kızı- lordu, birlikleri ile müttefik kuv- vetleri arasında çıkabilecek «ciddi» bir çarpışmadan çekinmeleridir.

TERANE-İ MELÂL VE MERSİYE-İ HASAR-İ MEYVE-İ PORTAKAL

Komşumuz Mersinliler bu kış perişan oldular
1950 Yılıbaşında nalân oldular

Şiddet i berd-i şita öyle felâket saçtı ki
Portakal sahipleri dūçar-ı hūsrân oldular.

Zenginın parası çok, nolduysa oldo yoksula
Gam çeken biçareler alūd-i giryan oldular

Bir güzel şirket yapıp sigorta yapmış olsalar
Bunda gaflet eyleyüp, hep cehle kurban oldular.

Gayri imdat etmesi lâzım Ziraat Bankası
Çünkü müstahsilileri şayan-ı ihşân oldular

İhtisas erbabı üç yıl portakal olmaz diyor
Bu haberden zannedersem hepsi lerzan oldular.

Mersinin Hamdi'leri, Mithat'ları Mutlu'ları
Variken Tarsuslular bu hale kayran oldular

Böyle müthiş bir felâket karşısında şairan
Bir teessürle demâdem mersiye-han oldular.

Tanrıdan sağlık diler şimdi Enis-i bînaya
Cümle yurddaş bu temenniye şitaban oldular.

S. Enis ALPAYTAÇ

Dil Meselesi

II

YAZAN: AHMET YAZICI

1 numaralı yazımız daha ziyade dili sadeleştirmenin tarihine aitti. Bu yazımızda dili başka yönlere inceliyeceğiz.

1 — Dil ile tarihin sıkı ilgisi vardır. Ulusların anayurtlarını bir biri ile olan münasebetlerini, memleketleri ilk kuranların kimler olduğunu bugün dil araştırmaları ile öğrenmek ve hatta en karanlık anlarda karar vermek mümkün olmaktadır. Küçük bir açıklama yapmak için bir iki misal vermek hayırlıdır: Ak, kara kelimelerini taşıyan Türk ve yabancı memleket isimleri o gehrin - veya kalenin - Türkler tarafından kurulduğunu 0/098 isbat eder. Akşehir, Akkerman, Belgrat gibi; Aynı ismi taşıyan ticaret eşyasının icadı tarihi, o eşyalarla o ulusların ticaret, alışveriş yaptığı anlatılmaktadır. Bal kelimesi Batı Türkelî, Doğu Rusya ve Fin Oğuzlar tarafından aynı zamanda kullanılmıştır. Demek ki bu uluslar arasında bal ticareti yapılmıştır.

2 — Muhakkak ki ilk insanın pek az eşyası, pek az ihtiyacı ve pek az da kelimesi vardı. Aile, köy, şehir ve cemiyet hayatı ve bu hayatı gerektiren uygarlık ilerlemeleri (medeniyet) dile yeni kelimeler getirmiştir. Bu demektir ki uygarlık ilerledikçe dil yeni ihtiyaç duyacak ve yeni kelime icat edecektir. Dilin muayyeniyeti diye bir şey olmamak gerektir. O daima şekil ve kalıp değiştirecektir. Bunun önünü almayacak boşuna çabalamadık.

3 — Halkın daha uygar hale gelişi onu yeni kelimeyi kullanmaya yöneltecektir. (Radyo vs. gibi)

Yalnız bu konuşma dil iş bölümü ve teknikle gelişirken bir de gerileme hali gösterir: Bu gün romanın, tiyatroyun yerini sinema radyo, televizyon; gazetelerdeki yazı sütunlarının yerini de fotoğraf almaktadır. Belki bir gün fikirler ve hisler fotoğrafla ifade edilmeye başlanacaktır. Magazinlere ve sinema haberli gazetelere rağbet bu zannı kuvvetlendirmektedir.

4 — Dil böyle doğal (tabii) gelişimini başarıırken, o yeni kelimelerin millileştirilmesi, varsa Türkçesinin alınması, aranması, bulunması, yoksa arzulusalını almaktır.

5 — Dil özleşmesini bir yarıda saydığımız yönden, bir de olanı düzeltme (mevcudu islah) bakımından ele almak gerekir. Burada en önemli özellik yeni terim bulurken mutlaka bir yabancı ana dil kelimesine benzetmek doğru değildir. Bizim dil devriminin en çok tartışma götürülen kısmı bu mesele olmuştur.

6 — Dilin gelişiminde şairlerin, sanatçıların rolü büyüktür.

Hemen Akademi durumunda olan lamlar kazandırmak şaire, sanat kurultay ve kurum kelimesinin lü-kara düşer. Bu bakımdan da dağat anlamını saptar. Ona yeni an (Devamı sahife 3 de)

Yarı şaka - yarı ciddi

Toplama bir buluş

«Hezeliyatı der - arizei aruz-u hecan»

Tıptıpatı dâyanem huteba ve üdebayı
uzamadan faziletlü sayın Enis Alpaytaç'a

Fasahatten, belâğatten, manatıktan maaniden,
Ne ebhardan, ezahirden bir zerrecik şulemiz yok.

Kiyasetten, zekâvetten, fazaîlden, fahametten
Maâriften, kavâiden bir noktacak hissemiz yok.

Mutavvelden, mükellemeden, murâffâdan, müzekkerden
Müennesten. Müğebbehten, muhammesten hamsemiz yok.

Hem fıkıhtan, feraizden, bedayiden, ne beyandan
Avâize, avamile idrakimiz, rehlemiz yok

Terkibibend, terciibend, ne gazelden, gasaîdden
Nakşetmeğe, evzanımız bir habbecik behremiz yok

Hele sarf'a ve de nahve doğru bir sığa çekmeğe
Tekellüme, tezekküre kabiliyyet tab'imiz yok

Sıhavi sıbyanı güşe kiraatle hifzetmeğe
Mazmunundan mana bile dercetmeğe fikrimiz yok

Fâilâtun, fâilâtun, tıpr tıp tıp, tıpr tıp tıp.
Mefailûn, mefâilûn bir bahirden ölçümüz yok.

Ne hecâdan destanımız ne koşmadan nişanemiz
Ve Oğun'dan şamnakimiz, üstadımız şîrimiz yok

İlham verir kaynağımız nice yıllar ahbabımız
Manzumeler ithaf eder meftun olan dostumuz yok.

Bir, ki üç dört tıp, tıp, tıp tıp
Herca ezkâ altın kaya
Zevk ehline aruz hecâ
Bir vasıta tıp tıp gönülüm

Ehli diller meclisinde
Neşe duymaz gönülümüzle
Haddimiz yok karışmağa
Kör ilhamsız benim gönülüm

30 yıllık dostunuzdu
Samimi bir Okçu'nuzdu
Hemdemizin küffünüzü
Riya nerde, benim gönülüm

Hümeka diye söylettin
İlhamına kasdeylettin
zevk ehline küfreylettin
Ric'at etme benim gönülüm

Mizana vursak iz'anı
Kemal bulmuş gör imanı
Sizden önde o irfan'ı
Haset etme benim gönülüm

Aman Aykaç gülüm Aykaç
Hecâdan bir neva şöyle
Oğuzcan'a haber ilet
Fiğan eyler benim gönülüm

Enis'in kâbına varmak
Felâtuna taş çıkarmak
Manzumuna dil uzatmak
Haddini bil benim gönülüm

Şehlâ üstad, gamlı durur
Feleği çarhından görür
Behnamesi cepte durur
Tebehhür gör benim gönülüm

Üstad Enis'in bahre-i ümmanına imâkına
Dalmak değil kıyısına erişmeğe rehimiz yok

Aruz ile hecayı tıp tıp sanki hezleyledim
Elâya eyyühel ifrid fâilâtun veznimiz yok

Yanık çoban yandı tüttü mefâilde karar etti
Sermayesiz savlet etti bir ilimden zerremiz yok.

Z. A.

Dedenin Köşesi

(Geçen sayıdan devam)

Amerikada ölen bir yahudi vatandaşımızın vasiyeti üzerine, metrukâtıyla, Manisada büyük bir Hastahane yapılmış olduğunu duyduğum. Allah o zata gani, gani rahmet eylesin.

Tarsus'ta mübarek bir zatın, vaktiyle yaptırmış olduğu, ilk okul binasını gördükçe, ruhu şerifine bir fatihâ okur, yeşil nuruz bir cennetin sakini olmasını Rab bimdenden niyaz ederim.

Yakın bir geçmişte, 40 milyonluk bir milletin, bir milyonluk müttehit bir millet karşısında mağlup olduğunu gördük, Paraya kıyılmaz, bilgiye kıymet verilmez ve birlik kurulamazsa, bal böyle olur işte. Bu bir levhaya ibrettir, kulağımıza küpe etmeliyiz.

Biz hakkın emri vechile fedakâr mücahit, bir vücut gibi müttehit ve bilgiyle mücehhez olursak; 18 milyonluk topluluğumuzun on misli daha büyük bir topluluktan hiç bir korkusu kalmıyacağını düşmanlarımız da anlar ve bizi rahat bırakır.

Amerika Başkanı, Noel münasebetiyle verdiği demeci:

«Allah ve bütün insanlığı muhabbetimizi arttırsak, sulh ve sükûna kavuşuruz.» dedi Allah ve insanlık sözleri, bir politika değil, samimi bir duygunun ve düşüncenin ifadesi ise, ben ona Hazreti Truman nasıl demem? Demeçlerine bütün dünyanın önem verdiği bu zat, Allah muhabbet gibi kıymetli bir sözü kullanmayı, medeniyet ve lâikliğe aykırı saymadı. Ulu tanrımız da onu sayacak ve saydıracaktır.

Bazan kendimi inceliyorum da, nefsimi bir çöp tenekesi kadar kıymetsiz görüyorum. Bazan da, bütün mahlûkata karşı muhabbetle dolarım da kendimi bir nuru ilâhi sanırım. Böyle anlarım, torbama bulunan bütün mücevheratımı çalana helâl olsun.

— Ey Dedel. Bu asırda inel ve pırlanta zannettiğin şeyler, antika nevinden cam parçalarıdır, diyen baykuşun haline, gözü şığa dayanmadığı için ağlayacağı gelir.

Biraz evvel kendime pinti dedim. Fakat, nefsimi iftira ettiğimi şu andaki halimden anlıyorum. Altınım yok ve fakirsemde, bütün alevi zengin edecek kadar olan servetimi yağmaya davet ediyorum. İnanımdaki bu, pintlilik değildir. Rabbimin muhabbeti, beni hasislik belâsından halâs ettiyse; pek çok olan başka kusur ve nakiselerinden nedamet ve tövbe ile halâs olacağıma inanıyorum.

Helâl paradan biraz elime geçerse, doğrusu hoşuma gidiyor. Bunun bir kısmıyla çoluk çocuğumu, bir kısmıyla da aciz kardeşlerimi doyurur ve giydirebilirimse daha da hoşuma gider.

— Devamı Var —

Ölümünü ikinci yıldönümü dolayısıyla General Kâzım Karabekir

Canip Sıtkı İLTER

Büyük Türk kahramanlarından General Kâzım Karabekir; iki yıl önce, 26 Ocak 1948 tarihinde geçirdiği bir kalb krizi neticesinde, gözlerini hayata ebediyen yummuştur. Merhumun cenazesi aynı gün büyük askerî مراسمle kaldırılmış ve «İstiklâl Harbinin Şehidi Nâzım Bey'in mezarının yanındaki ebedî istirahatgâhına tevdi edilmiştir.

Türk Milleti; yıllarca kahraman Türk Ordusuna komuta etmiş, hakiketen yiğit ve kahraman, öz beöz Türk yücelerinden birini de kaçırmış bulunuyor. Şüphesiz asil mezarı, Türk Ulusunun, Kahraman Mehmetçik'in onun için iftiharla ayırdığı, asil ve kahramanlık menkıbeleriyle dağınımış yüreğidir.

Meğrutiyetin ilânını müteakip kurmay heyetlerinde ve kıtalarda hizmet koymaya başlayan General Kâzım Karabekir; Türk askerinin başında eğilmez bir komutan, mert bir asker ve istiklâlimiz yolundaki bütün önemli hareketlere iştirak etmiş olarak görüyoruz. Kabiliyeti, mertliğini, askerî dehasını dâba ilk hizmetleri sırasında; Edirne'den gelen Meğrutiyetçi askerî kuvvetlerin Kumay Başkanlığına, Arnavutluk harekâtında ve 31 Mart İsyanını bastırma için İstanbul üzerine yürüyen Hareket Ordusundaki başarılarıyla göstermiş ve emsali arasında böylece sıvılmıştır.

Birinci Cihan Harbinde Şark'a gönderilen bir seferî heyetin komutasını ele alan büyük Komutanı; bundan sonraki hareketlerde, bilhassa Seddülbahir'de, Iürkün o büyük destanının yatağı olan Çanakkale muharebelerinde gösterdiği kahramanlık, cidal kuvveti, askerî sevk ve idare ve bilgisiyyle temayüz etmiş, bir asker olarak yükselmiş görüyoruz.

Birinci Cihan Harbiain sonunda Erzincan ve Erzurumun istirdadındaki başarılarını burada sıralamaya saygılarımız yetmez!

İstiklâl savaşında, memleketimizin doğu bölgesindeki, gerek siyasi ve gerekse askerî bakımdan gösterdiği iyiyet ve yurdumuzun kurtuluşu yolundaki büyük kahramanlıklarını ve idarelerindeki yüksek kudreti, şanlı tarihimizin şeref menkıbeleriyle dolu yaprakları taşımaktadır, bu bakımdan biz ne söyleyebiliriz ki.

O, gerek askerî ve sivil, gerekse hususî yaşayışında üstün karakterinin, temiz yapılışının, ahlakî tamamîyetinin bütün belirtirlerini, bütün esaslarını aynı şekilde yaşatmış, az bulunur tertemiz bir

Türk evladıydı!

Bütün Türk Milletinin bu asil, temiz, eğilmemiş komutanın ölümlüyle, tuttuğu derin yas; gönüllerde biriktirdiği hayranlığın, sevginin, takdir hissinin kendisine gösterilmesi elzem olan bir belirtisinden ibarettir.

Örnek kahraman, örnek idealist insan Karabekir'i kaybedeli iki yıl oldu. Bütün asker arkadaşları, Kahraman Mehmetçik ve aziz milletinin, kendisine karşı duyduğu derin bağlılık, hâtrasına hürmet, teessür ve acısının büyüklüğüne inanıyor, bu acıya, bu yasa bütün yüreğimizle katlıyoruz.

Dil meselesi

(Bağarsafı sahife 2 de)

vanın benimsemesinin büyük önemi vardır.

7 — Dilde bütün yerli kelimelerin anlam ve kullanış şekli ile birlikte derlenmesi, hem folklor ve hem de dilin sadeleştirilmesi eskiye karşılık bulma da kolaylık bakımından büyük yardım sağlar. Bu hususta kütürseverlerin ve okullarla halkeverlerinin dile gerekli yardımı yapmaları milli bir ödevdir.

8 — Bu millîliğin asıl önemli cephesine de işaret edelim: Türkiye yer yer lehçe farkları gösterir. Bunu türlü kötü amaçlarla kötüye kullanmaya kalkınlar (Lazlık, Küntlük, Çerkeslik gibi hallerle yurdu parçalamak isteyenler) her zaman görülmüştür. Kurumun sap taddığı ve ilme dayanan kelimeleri yaymak ve lehçe farklarını "mümkün olduğu kadar, ortadan kaldırmak vatanın bütünlüğü ve Türk milliyetçiliği bakımından büyük bir ödevdir. Bu konuda idealimiz "tek dil, tek millet, olmalıdır.

9 — Konuşma dili ile yazı dilinin birleşmesi imlâda kendini gösterir. İmlâya dikkat etmelidir. Unutmamalıdır ki bir ulusun imlâ luğatı aynı zamanda onun uygarlık lûgatıdır.

10 — Dil devrimi basit bir politika oyunu değildir. 18 senedir yolunu bulmuş ve hedefinin ilkinde varmış bir devrimdir. Hatalardan süratle sıyrılarak doğru yolda ilerlemek, Türk diline gerekli saygıyı sağlamak devrimimiz olmalıdır. Türk dilini kullanmada güven kazanmaya çalışmaya ve devrimi desteklemeye Türk aydınlarını daveti faydalı buluyoruz.

Ahmet Ferit YAZICI

Zirai Bahisler:

Ziraatta inkilâp

5

Ziraat inkilabını başarabilmek için andre Carnegie'nin, Amerika maarifinde yaptığı inkilabı gözden geçirmek lazımdır.

Carnegie «İş İmparatorluğu» isimli kitabında diyor ki: (Mekteplerimizden yetişen gençlerin ateşleri sönmüş, azimleri bitmiş gibidir. Bütün düşüncükleri, tembelce yaşamak için bir çare bulmaktan ibarettir. Eğer bu adamlar kürreiarz dışında yaşamak için yaradılmış olsalardı, düşünceleri belki doğru olabilirdi. Hakikat halde, onların hiç bir şey hakkında bilgileri yoktur. Kendi tecrübelerine dayanarak, işe atılmış gençler içerisinde, mektep terbiyesininin zararına uğramış pek az kimseye tesadüf ettim diyebilirim. Eğer bu gençler, mektep sıraları üzerinde geçirdikleri zamanı, faal ve ameli bir say ile geçirmiş olsalardı, kelimenin tam ve hakiki manasıyla bilgili olurlardı. Bugün bizler bilgiyi başka türlü telakkî ediyoruz. Meselâ, kimyayı bilmek, yer yüzünde mevcut eski ve yeni bütün delilleri bilmekten daha evladır. Bunu henüz yeni, yeni anlamaya başladık. Makine ilmine vakıf olmanın, eski usul üzere öğretilen bütün ilimlerden kaymetli olduğunu henüz anlıyoruz. Bilirsiniz ki; fûnun ve sanayi, önce amele tarafından teklif edilen tarakkıyat ve ihtiraata çok şey borçludur. Bu tarakkıyat ve ihtiraatın; meşgul oldukları işlerde, arkadaşlarından daha fazla malûmat olanlar tarafından dermeyer alınması icap ettiği gibi, cereyanı ahalde de bunu müeyyittir. Eğer okunmuş işler dikkat etmişlerdir ki bu, en iyi öğrenme usulüdür. Mahim olan cihet malûmat sabitî olmalarıdır. Bunu ne suretle elde ettikleri cayı sul değildir.

Kavgalar

Malûmat maarif asla kavgalara sebep olamaz aksine olarak iki taraftan birinin cehaleti buna sebep olur. Bu son senelerde, erba- bî sanayi yetiştirmek için, gençlere mahsus olmak üzere fen mektepleri vücuda getirilmiş ve bunlardan iyi netice elde edilmiştir. Fabrikalarımızın en büyük mekâ- lerini ıgal eden eski zaman amel- leri için; bugün malûmatı fenîye kazanmış olan gençler hakika- ten büyük birer rakiptirler. Bugün dünyanın en büyük çelik fabrika- larından üçü; 18 yaşında nazariya- tı terk ederek amelîyata başlamış olan üç genç tarafından idare edilmeğetedir. Ve hiç birisi henüz otuz yaşına girmemiştir.

Boyle gençlerin batıl itikatları yoktur. En son ihtiraları, en son icatları ve en yeni usulları;

kâğıfleri başkalarında olsa tereddüt- süz kabul ederler. İhrası tefevvuk edecek tarzı kabul ile kendi nazariyelerini terkederler.)

İdare etmek demek, fertlerin ailelerin, cemiyetin ve devletin ihtiyacını temin ve tatmin etmek demektir. «Akvenümesalik fi mararifeti ahvalil memalik» adlı kitabında, Sadrazam Hayrettin Paşa; 1296—1880 de Amerika nüfusunun 18.180.000 olduğunu yazar. Aynı devre zarfında (1923-1877) Türkiye 60 milyon nüfuslu bir devlettir. Bugün Amerika 155 milyonluk bir devlet olmuş. Türkiye ise 18 milyona düşmüştür. Şu halde kırtasiye devleti iptidat bir devlettir. Kırtasiye devleti fen ve sanayi devleti karşısında yaşayamaz. Öyleyse yaşamak için fen ve sanayi devleti olmağa mecburuz.

Kırtasiye münevveri iptidatî münevverdir. Bu gibi münevverlerin ilmini teknik ilme; işini istih- sal işine çevirmek zorundayız.

Amerikayı azametli bir devlet yapan saik teknik ve sanayi eğiti- midir. Bizi hüçuk bir devlet haline indiren saikte kırtasiyeci eğiti- midir.

Bilindiği gibi devletlerin yük- selme ve inkıraz devirleri vardır. Bu devirleri ve bu devirlerin, ida re ruhiyatı bakımından çalışma usullerini tetkik ettim. Nazariyatçı hükûma ile iş ve tecrübe adam larının fikirlerinin bir noktada birleştiklerini gördüm. Heyecan verici edebi bir lisanla tarihin tecrübelerini tasvir etmekteyse, doğ- rudan doğruya amelî sahaya gir- meyi teroh ettim.

(Devamı var)

Ticaret ve Sanayi Oda- sı bina inşaatı ihale edildi

İlçemiz Ticaret ve Sanayi O- dası binâ inşaatı, evvelce yapılan ilân gereğince 8-2-950 Çarşamba günü saat 15 te kapalı zarf usulüyle yapılmıştır.

Eksiltmeye iştirak eden dört mütcahitten birinin zarfı, kanu- nun tarifine uygun olarak tanzim edilmemiş olduğu için reddedilmiş diğer üç zarf açılarak teklifler okunmuş ve neticede, eksiltme, in- şaat vahidi fiat esası üzerinde % 26,62 tenziât yapan Hilmi Arman ve ortağı inşaat kollektif şirketin- de kalmıştır.

Bu suretle keşf bedeli 48727 lira 86 kuruş olarak tahmin edilmiş olan Oda binası inşaatı 35.756 lira 74 kuruşa ihale edilmiştir.

Şehirden N'olar:

Görmediklerimiz

Kilise M. BAL

İLÂN

Tarsus - Şehitler Anıtı Kurma ve Mücahitlere Yardım Derneği Başkanlığından

Derneğimizin 3 Şubat 1950 tarihli yıllık adi genel kurul toplantısında, yönetim kurulu üyeliğine seçilmiş olan zevatın vazife taksimi esasına göre adı ve soyadı, meslek veya sanatı ile ikametgâhları aşağıya çıkarılmıştır.

Keyfiyet Cemiyetler kanunu hükümlerine uygun olarak ilân olunur

BAŞKAN
Şadi Eliyeşil

Vazifesi	Adı ve soyadı	M. ve sanatı	İkametgâhı
Başkan	Şadi Eliyeşil	Fabrikatör	İstasyan cad. No. 136
Başkan V. Hakkı Dörtlemez		"	Mufta M. S. 87 No. 13
M. Veznedar M. Karacaanlan		Çiftçi	Mufta M. S. 56 No. 6
Genel sekreter Sami Dural	Berdan G. sahibi		Çataklı m. S. 64 No. 56
Üye Emin Polat		Çiftçi	camiatik m. S. 87 No. 5
Üye Zabit Aydın		Serbest	Camiatik M. No. 45
Üye Esat Erdiş		Hancı	Şehitkerim M. No. 13

İLÂN

Tarsus - Şehitler Anıtı Kurma ve Mücahitlere Yardım Derneği Başkanlığından

Derneğimizin 3 Şubat 1950 Cuma günü saat 20 de Halkevi salonunda yapılan yıllık adi genel kurul toplantısında: Tüzüğü-müzün 5 inci maddesinin "yardımcı üyeler derneğe üye olmak istediklerini ve yıllık kesenek taahhütlerini yazı ile bildirmelerine lüzum kalmaksızın yılda en az bir lira vermek şartıyla derneğin amaçlarınının gerçekleşmesine paraca yardım edenler, şeklinde olan (e) bendinin tüzükten çıkarılmasına ve "ilk yönetim kurulu mütegebhis heyet tarafından seçilecektir, şeklinde olan 20 inci maddenin de: "ilk yönetim kurulu mütegebhis heyet tarafından seçilecek ve fakat üye sayısı 50 yi bulduğunda olağanüstü genel kurul toplantısı yapılarak seçim yenilenecektir.", şeklinde değiştirilmesine oy birliğiyle karar verilmiştir.

Keyfiyet Cemiyetler kanunu hükümlerine uygun olarak ilân olunur.

BAŞKAN
Şadi Eliyeşil

ilan

Tarsus Asliye hukuk mahkemesinden

Tarsusun İncirlikuyu köden Abdullah oğlu Ahmet yeni köylü ve Abdullah kızı Hatice Erdur taraflarından nüfus memurluğu aleyhine açılan isim tashihi davası yargılama-sı sonunda: Davacı Ahmedin adının Mümine, Hatice'nin adının Mümine, babaları Abdul-lahın adının Abdurrahman ve anaları Emine adının Nazlışah olarak düzeltilmesine 15-12-949 tarihinde 218—896 sayı ile Tarsus asliye hukuk mahkemesince karar verildiği ilan olunur

Şık, Zarif ve Dayanıklı
Bir KUNDURA için baş
vuracağınız yer:

Aldatmaz Kundura

Evidir.

Atatürk Caddesi No. 10

ilân

Tarsus Sulh Hukuk Yar gıçlığından

Tekirkozu köyünden Mehmet oğlu Fevzi Yüksek vekili davavekili Hakkı Ege, Tarsusun Tekirkozu köyünde doğuşu kesikaya, batısı kalasuru kuzeyi kesikaya ve güneyi kalasuru ile çevrili sekiz dönümlük mahalli çalılıkta nimar ve ihya ederek otuz sene nedenberi fasılasız ve nizasız olarak tasarruf ettiği için Fevzi Yüksek namına tescilini istemektedir.

Bu gayrimenkul üzerinde bir hak iddia edenlerin ellerinde mevcut evraki müsbitelerle birlikte 13 Mart 950 tarihine kadar yargıçlığımıza baş vurmaları ilân olunur.

Sahibi ve Yazı İşlerini

Fiilen idare eden

SAMİ DURAL

Basıldığı Yer:

GÜLEK Basımevi - Tarsus

Gençlere Öğüt

İrkımızın imhasını ötedenberi tasarlayan ve çalışan bir düşmana karşı milli kin ve milli hınc beslemek her Türk yavrusu için bir vicdan ve vatan borcudur

Bir zamanlar eski dünyanın en verimli ve stratejik bakımdan en önemli yerlerine sahiptik. Ecdadımızın ihmalleri ve menfaatlarını her şeyin üstünde tutmaları yüzünden her karış toprağını kanla yuğurarak elde ettiğimiz kıymetli ülkeler birer, birer elimizden çıktı. Kartal ve Çeşme felaketlerinden sonra durumumuz bir kat daha vahimleşti. Bizi Karadenizin kuzeyindeki ırkdaşlarımızdan ve ülkelerimizden uzaklaştırmak; Balkanları ve Kafkasyayı elimizden alarak Boğazların kontrolünü temin etmek işleyen tarihi düşmanımız, garp aleminin dini taassubunu takrikle ittifaklarını temine muvaffak olmuşlardı.

Mukaddesatımızı korumak için iki buçuk asır içerisinde bir çok harpler yapmak zorunda kaldık.

Amanız ve insafsız çarların peşine takılan Moskoflarla, Birinci Cihan harbinde yaptığımız savaş; bağlı olduğumuz zümrenin yenilmesi üzerine felâketle sonuçlandı.

Asırlarca kinini ve hincini alamayan düşmanlarımız önünde, yaşamak hakkımız olduğunu, istiklâl savaşıyla isbat etmeğe mecbur edildik. Yarattığımız mucize dost ve düşmanlarımızı hayretler içerisinde bırakmıştı.

İkinci Cihan harbi içerisinde geçirdiğimiz büyük tehlikeler herbimizin malûmudur. Canımızı malımızı feda ederek mütevaziyane yaşamağa çalıştığımız Anadoluyu da ezeli ve ebedî düşmanımız elimizden almak için; yıkılan çarlığın tarihe karışan mahut emperyalist politikası yerine, bu günkü Eojevnikler, görünüşte da ba cazip ve daha oyalayıcı bir maske altında, çarların gelişme siyasetini kat, kat aşan ve çarların imha siyasetini gölgede bırakan fena bir yol üzerinde yürüyorlar. Maksatları gençlerimizin safiyetini bozarak son varlığını ve son kalemizi yıkmaktır.

Aziz yavrularım; dün ne idik, bugün ne olduk? Bizi bu hale düşüren, anadoluda sıkışıp kalmamıza sebep olan düşmanlarımız kimlerdir? Atalarımızın kanlarını oluk, oluk akıtanlar kim-

Latif BAYKAL

lerdir? "Kâfir Moskof ağlattın, mezardaki atamızı," diye feryat edenler sizin neniz olurlar?

Babanızı, kardeşlerinizi öldürenlere karşı aile kını besliyorsunuz. İrkımızın imhasını ötedenberi tasmin eden ve çalışan düşmana karşı da milli kin ve milli hınc beslemek sizin için bir videdan ve memleket borcudur. Asırlarca payımal edinen şerefimizin son parçasını ve namusumuzun son katresini korumak istiyorsanız bağlı olduğunuz milletin geleneklerinin, aile bağlarının ve ülkesinin devamını temin için öğütlerime dikkat ediniz!

1— Millet menfaatını, şahsi menfaatının üstünde tut.

2— Millî kını, evlâdı ahfâdı na bırakacağın mülk gibi miras bırak.

3— Devlet mekanizmasında yarın alacağın mevkiide oturduğun masayı kanunun çizdiği çerçevede kullan, sakın ona, nüfuzunu istismar etmeye kalkışma.

4 Maiyetine alacağın insanların riyakâr, menfaatına düşkün ve köle rublu olmamalarına dikkat

(Devamı sahife 2 de)

NE OLDU

7. Ocak 1950 akşamı, ilcemizde misafir bulunan Millî Mücadele kahramanları şerefine, Şehir Kulübünde verilen ziyafette; gazetemiz sahibi Sami Dural, Tarsus cephesinin fedekâr Kumandanlarından emekli Tuğbay Şemsettin Salur'un fabri hemşeriliğe kabulünü teklif etmiş, bu teklif alkışlarla tasvip edilmiş ve başta Belediye Başkanı olmak üzere ziyafette hazır bulunan diğer Belediye genel kurul üyeleri tarafından desteklenmişti.

Aradan oldukça uzun bir zaman geçtiği halde, bu konunun Belediyece ele alınmış olduğuna dair bir belirtiye rastlayamadık.

Ne oldu? Yoksa unutuldu mu?

BAŞKAN TRUMAN SOVYET RUSYA İLE NORMAL MÜAMELEDEN ÜMİT KESTİ

Vaşington 16 (a.s.) — Beysız Saray dün Başkan Truman'ın Rusya ile normal müameleden ümit kestiğini, fakat kesin dünya barışına olan itimadın hiç değişmediği, ihtiyat kaydıyla teyit etmiştir.

Rus - Çin anlaşması

Londra 16 (a.s.) — Röyter ajansının siyasi yazarı Sovyet Rusya ile komünist Çin arasında imzalanan ittifak anlaşması hakkında şunları yazmaktadır:

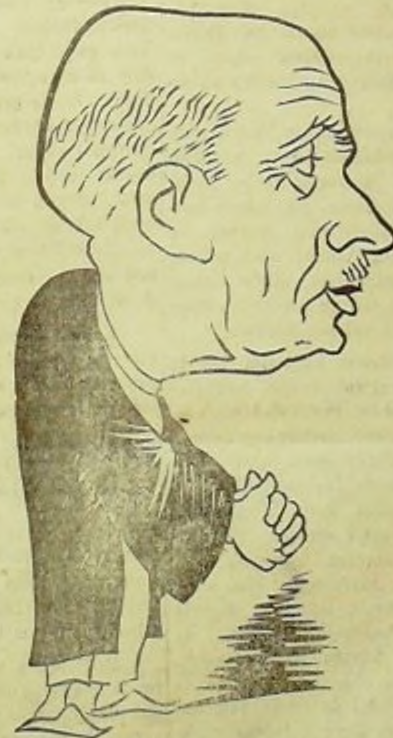
Londra siyasi mahfillerinde Sovyet hükümetiyle komünist Çin arasında 16 aralıkta Mao Tse Tung'ın Moskova'ya gitmesiyle başlayan müzakerelerin sonunda varılan asıl anlaşmaların dün gece yayımlanan andışma metninde mevcut olmadığı kanaati hakimdir. Filhakika yeni ittifak anlaşması Sovyet Rusyayla Çin arasında 1945 te imzalanan anlaşmanın bir tekrarıdır ibarettir.

TARSUS

Yeni kurulmuş olan Tarsus matbaasının, Tarsus adında günlük siyasi bir gazete çıkarmak üzere olduğu öğrenilmiştir.

İlçemizde gündün güne gelişmekte olan matbuat hayatının en yeni hamlesi olan bu hayırlı teşebbüsü tebrik eder, kurucularına başarılar diler, gazetenin en az ismi kadar uzun ömürlü olmasını temenni ederiz.

Emekli Okçu'muz

İncilli nüktelerle bir Nedim-i zemandır,
Arifan meclisinde güler yâran'ın yüzü.
Sanmayın Okçuluk'ta ismi kadar yamandır,
Yerde domuz vururmuş, ararken turna gözü.

Dedenin Köşesi

Ey sevgili oğlum! Evvela bil giye, sonra da milyonları doğrulukla kazanmağa, durmadan çalış. Evini saray gibi yap; bahçende güller, karanfiller, zambaklar açılınsın; Oturduğun kasabanın cadelerinde, çamur yerine bal, kaymak akıyor zannedilsin! yalnız hiç olmazsa günde bir defa, o mübarek alnın sevedeye gelsin. Mevlâya bu nimetlerin şükürünü eda etmeyi unutma!

Kasabalarınızı mamur, mescitlerinizi sade yapınız diye buyuran müridi azam Hazreti Muhammedin, bu mübarek sözünü garplılar bizden evvel benimsediler. Şehir, kasaba ve hatta köylerini mamurelere çevirdiler. Bizler lüplü zifoslara bulduğorsak, uyardırıcı derslere onlar kadar kulak asmadığımızdandır.

Dedeniz ehli-tefsir olmaktan çok uzaktır. Fakat «Ve matevfiki illâ billâh» ayeti kerimesinin manasını icmalen arz edeceğim: Muvaffakiyet ancak Allahın muvaffak eylemesidir. Çalış, çabala Allah tevfiik vermezse işin ya olduğun yerde sayar veya ters gider. Madem ki bu böyledir; her gün, mübarek gönlünü mevlâyâ çevir ve sana hayırlı muvaffakiyet ihsan etmesini ondan dile.

Tahsilinin bir kısmını Avrupada yapan dedeniz, bir çok garp memleketlerini gezdi. Yalnız şehirlerde ve kasabalarda değil, en küçük köylerde bile birer kilise bulunduğunu gördü. Ona talim edilen tarzda da olsa, Keremkâr Allaha ibadete koşan bu halka, cenabı mevlâ yardım etmez ve onu muvaffakiyete götürmez mi sanırsınız?

Aziz yurdumuzun köylerinde minare gördüğümüz zaman, yüreğim ferahlıyor. Minaresiz köyler, beni hüzne garkediyor. Ey köylü kardeşlerim! Köylerinizi mektep ve camii şerifin âlâmeti olan minare ile süsleyiniz, Eger, bütün mahsulünüz daha bol ve bereketli olmazsa dedenize yalancı deyiniz.

Ey mübarek kardeşim köylü! Kıymetli vaktini kahve peykelelerinde öldürme. Dedenin senin için yazdığı bu satırları okuyup geçme; tarlanı ektikten sonra yan gelip yatma; ziraatın bir çok kolları var; evinin etrafına meyveli ağaçlar, tarlanı gölgelik sınırlar dik. Onları hayvanlardan korumak için çitle çevir. Arı yetiştir; hem satar para kazanırsın, hemde afiyetle yer ve yedirirsin. Tavuk ve hindi gibi kümes hayvanlarının, birer hazine olduğunu unutma. İşin kadar evini de temiz tutacaksın Beş kilo kireç kulubeni yüzünü ağartmağa kafidir. Yeşil ağaçlar arasında beyaz badanalı köy

(Devamı sahife 4 de)

Gençlere Öğüt

Baştatafi birincide

et. Devlet işi akranla görülür, esasın için tehlike de teşkil etse millete yararlı insanlar yanına almak senin için bir şeref, bir namus ve bir millet borcudur.

5 — «Mirlerine karşı açık kalple ve samimi hislerle bağlan. Şayet onlar seni şahsi menfaatları uğruna kullanmak isterse yanaşma. Çoluk çoeuğun ekmeği tehlikeye maruz kalırsa da, milletten menfaatı uğruna mücadele etmekten çekinmez namuslu adamları Allah oç bırakmaz. Belki bir derece ilerli olman lâzımgelirken bir veya iki derece geriye düşebilirsiniz. Bu da mensup olduğun cemiyetin menfaati uğruna yapılan mücadeleler için bir kıymet ifade etmez.

Tarhuncu Ahmet, Halil Ahmet, Mithat Paşa, Ziya Paşa ve Namık Kemal'lerin Millet uğruna hayatlarını istihkâr ve feda etmeleri boşama gitmiştir? Onlar Türk tarihinin ve Türk ırkının ebediyen bağrında yaşayacaklar. Millet uğruna ölen ve vatan uğruna mahvolan insanlara ne mutlu

6 — Milli geleneklerimizi, dinî inançlarımızı ve aile bağlarımızı yıkmak için yapılan sinsi propagandayı daima gözünden kaçıрма. Onu yapanlar satılmış vatan ve millet hainleridir. Maksat ve gayeleri bizi içimizden çöktürmek, evlâdı ayalimizi canilerin eline teslim etmektedir.

7— Ey Türk yavrusu! Tarih devirlerdenberi hiç bir zaman Türk gençliğinin üzerine bu kadar ağır ve mesuliyetli külfet yüklenmiştir. İlerde seni amansız mücadeleler ve imtihanlar bekliyor. Ölüncüye kadar aklı, zevkle ve imanla çalış. Milyonlarca insan açlık, sürgün ve ölüm tehdidi altında tek bir amaç için çalışıyorlar. Evvelâ seni ve bağlı olduğun asil milleti boğazlamak, sonra yedi istibdadına geçirmek için.

Çalışın yavrularım, çalışın kuzularım; bu topaakta tutunmak ve yaşamak istiyorsanız el birliğiyle birbirinizi severek sayarak çalışın.

Kayseri gazetesi yazarı
ve Tarih öğretmeni
Latif Baykal

NOT: Evvela Kayseri gazetesinde yayımlanmış olan bu yazı, sonradan Çankırı gazetesi ile Malatyada çıkan Gayret gazeteleri tarafından ıktibas edilmiştir.

Millî birlik ve yükselme yolunda gördüğümüz ve düşündüğümüze uygun bulduğumuz bu yazıyı bizde aynen ıktibas etmekle, gerek sayın Latif Baykal'ı ve gerekse ıktibas yapan gazeteci arkadaşları desteklemeyi vazife biliyoruz.

Halkevlerinin 19. yıldönümü münasebetiyle bu faydalı kurumlar hakkında konuşmak her halde hayırlı olacaktır.

Madem ki biriz, birliğimiz bir evimizin de bulunması tabiidir: Halkevil işte «Halkevi kendi evin»den anladığımız budur.

Halkevi (Türk vatanında, Türk Cumhuriyetinde ahlak, ilim ve anlayış mefhumlarının tatbik edildiği, izah olunduğu, genişletildiği ve kökleştirilip yerleştirildiği yerdir.) İnönünün bu vecizesini bütân samimi halkevilerinin benimsenmesi ve bu alanda faaliyet göstermesi zaruridir.

(Ahlak, ilim ve anlayış mefhumlarının tatbik ve izah olunduğu) yerde ilk iş Türk aydınlarının. Burasının bir halk üniversitesi haline getirilmesinde bu ulusun kendisi için hayli para sarfettiği ve kendi okullarında bedava okuttuğu Türk Aydınlarının emeği az olmamalıdır.

Topluluk psikolojisi topluluğa daha kolay etki yapılacağını kabul eder. Türk halkının daha ahlâklî, daha bilgin, daha anlayışlı olmasını arzu eden her halkevi için topluluğun bulunduğu her yer, kahve, bayram yeri, hâpishane ve halkevi çatısı en elverişli çalışma alanıdır.

Halkevi ve halkodasının çalışma şekillerini yönetmenlikler saptamaktadır. Fakat bu gün bu

çalışmaların en yaygın şekli toplantı ve temsil faaliyetleridir.

Konferans deyince az rastlanıyor, fakat temsil günü halkevi kapısını saatından çok erkenden dolduran halkın bu eğiliminden (meylinden) faydalanmayı ön plana almalıdır. Herhangi bir piyesin temsilinden ziyade halkevi idaresine uygun piyesleri seçmek, halkevi repertuarında titiz davranmak gerektir. Çünkü topluluğumuz hassastır, öğretilmek istenileni daha çabuk ve daha kolay öğrenir. Bu bir. Tiyatro ile fikir ve kültür devrimine hizmet mümkündür. Bu iki gerçeğin birleşimi ise halkevi sahnesinin değerini artırır. Bütân bunlar bilinen şeylerdir. Bizim bu konuda üstün durmak istediğimiz nokta şudur: Halkevi yenileşmenin ve gelişimin halka ilk mal edildiği yerdir. Burada yukardaki esaslara uyularak temsil çalışmalarına önem verirken, konunun hem pek basit alâlade olmasına, hem yurt dışına estetik ve ilmi değer taşınmasına ve hem de en küçük bir topluluğunca bile - tulûat ve eser yolu ile - kolayca temsil edilebilme kabiliyeti bulunmasını dikkat etmelidir.

Halkevi idarecilerinin üyaları tekniğini elden bırakmamakla beraber, kuru olmamak şartıyla saydığımız esaslarda eser hazırlaması hayırlı olur inanişındayız.

Yarı ciddi, yarı şaka

"DOĞUŞ..A CEVAP

Hatibi vaizi kutbu zamansın pek çok zekânız var!
Mukâffa sözlerin üstadısınız zira dehânız var!

Teferrut eyledin artık yetişmez kabına kimse,
Abestir bineva tabiri kültürde hınanız var.

Müessir vâz ile çok genci kurtardın dulâletten,
Ne mümkün söylesin bâsit bu işte bir hatanız var.

Güzergâhında halktan el öpenler hiç kusur etmez,
Umuma, bahusus huffaze bol bol bir duanız var.

Olur sert bir hitabınla cemaat uykudan bîdar,
Ki uslanmazsa tekdirden, kahvece bir sopanız var.

Amelsiz sade bir sözden hazer lâzım, bilirsinde;
Bütün e'fal ile gerçek nebiyye ıktidanz var.

Eser tetkik edenler, şaheser, methiyenizi bulmuş,
Ne hikmettir bâzı yârana vicahi bir senanız var.

Bugün bir hocayı âlem yarın belki kalendersin,
Enis'im hiç akıl ermez tuhaf bir aksüatanız var.

Senin merdane tavrın şüphesiz rindane örnektir,
Yürürken bir leventlik gösteren bir hüsnü'edanz var.

Mücerret tariki dünya gibi geçmektedir ömrün,
Ki taat ehli pebrizkâr olurlar irtikânız var.

Hatadan korkarım dostumda tatvili makâl etmem,
Mahasin sizde saymakla tükenmez itilânız var.

İ. Okcu

KÖSEDEN İşgeller

Bu halimiz nedir?

Evet hakikaten nerdeyiz nereye gidiyoruz? Cemiyet zamanla ilerler insanlar medenileşir diyorlar, biz aksiyoludamıyız?

Bir köyümüzde kavga edecekleri ayırmaktan kaçıyor, diğer bir köyümüzdeki eli silâhli beylerin zulmünü ancak nefretle karşılayabiliyoruz. Hakikati inkâr eden, sayfalarını yalanla dolduran gazeteyi besliyor, neşrine yardım ediyor, yalanlarına sadece gülüyoruz.

Şu mümbit ovanın verimine gıpta ettiğimiz mübakkaktır; ancak kâfi derecede istifade edemediğimize yalnız hayıflanıyoruz. Bütün yaşama ve kazanç imkânlarını bolca bahşeden ovasakinlerindeki fakirlik sebebinin bildiğimiz halde tedbir almıyor, yalnız dilimiz varmış gibi konuşmadan ileri gidemiyoruz.

İktisadî kırılların her çeşit hürriyetimizde gaslarına vah vahla mukabele etmeyi bırakıp onların tabuları olmaktan kurtulmak için hep birlikte çalışalım. Çağımız yerde, yıkıcı dedikodumuzda kendi kendimizi boğuyoruz.

Yoksa dostlar biz hürriyet aşığı, boyun eğmez ataların torunları değil miyiz? Medeniyet, bizi sıkıhda vahşete mi gidiyoruz? Korkuyorum.

B.B.

Hak ve Vazife

Nafen'den:

Yorkshire'de oturmakta olan ve her sabah işi başına trenle giden Ronald Brown isminde bir adam geçen gün senelerden beri binmekte olduğu treni kaçırmıştır. Buna da sebep tren saatinin iki dakika ileri olmasıydı. Böylelikle tren zamanından iki dakika evvel hareket etmiş ve Brown da tren binememiştir. Dokuzda behemehal vazifesi başında olması lâzım gelen Ronald Brown; derhal demiryolları idaresine telefon etmiş, vaziyetini anlatmıştır. Kendisine sonraki trenle gitmesi tavsiye edilmiştir. Fakat Ronald Brown buna imkân olmadığını, dokuzda iş başı yapması lâzım geldiğini bir kerre daha tekrarlamıştır. Bunun üzerine demiryolları idaresi garda obeş dakika beklemesini istemiş ve bu müddet içinde gelen demiryollarının hususi bir otomobili Ronald Brown'u işi başına zamanında götürmüştür.

Bağ-ı irem

İki gün evvel, 13. Şubat.1950 yi birincilikle bitirmiş, kolagası Serveti fânun'ı edebiyatının en büyük aşk ve tabiat şairi ve aynı zamanda en usta nâsirlere bîri olarak şöhrat bulmuş olan Cenap Şahabettin'in 16 ıncı ölümlü yıldönümünü idir.

1869 da Manastırda doğan Cenap Şahabettin; askerî tıbbiyeyi birincilikle bitirmiş, kolagası rütbesine kadar yükselmiş ve fakat askerlikten ayrılmış, bir çok memuriyetlerde bulunmuş, tekaüd olmuş ve 13.Şubat.1934 te nefsi dimağiden ölmüştür.

Bu vesileyle, şairin beğenilen parçalarından örnekler veriyoruz.

Kıtalar.

Yaşamak bir deniz benim ömrüm,
Bu limansız denizde bir zevrak.
Nereye eylesen nazar, görürüm.
Hiçten azade bir sevap ancak.

Geçmedi pençe-i hükümetle
Gerdanından kilâde-i kanun
Yaşarım bâde-i merazette
Her dem âzade, her zaman memnun.

Nazarım maşrik-i hakayıka,
Kandilimdir güneş, kamer, encüm.
Kalmaz asla gözüm karanlıkta,
Sönsa her şey yanar benim gönlüm.

Mücadele-i efkârda ihrazı galebe için sağlam kafa lâzımdır.

İnsanlar da koçlar gibi, kafa kafaya döğüşürler

Güzel sözler:

Yüksek tepelerde hem yılanı, hem kuşa rastlayabilirsin; fakat biri sürünerek, öteki uçarak yükselmiştir.

Yalnız seni sevenleri sevmek; muhabbet değil, mübadeledir.

Köpeğe gem vurma, kendisini at sınır.

Aşkı tarif eden bir şiirinden:

Hem güzel bir gece, hem korkulu rüyayım ben,
Beni koyunda tutanlar bile titrer benden
Yarı bir düşman eder, düşmanı bir yar ederim
Pay-i Leylâ'ya yanık çölleri gülsâr ederim.

Universiteliler Gecesi

Sömestir münasebetiyle, meleketerlerine dönen Tarsuslu Üniversiteliler 18.Şubat.1950 Cumartesi gecesi için bir üniversiteliler gecesi hazırlamışlardır.

Bu gecenin temin edilecek olan gelirin, Tarsuslu fakir üniversitelilerin ihtiyaçlarına barınacağı öğrenilmiştir. Gecenin pek parlak bir şekilde yapılması için, seçilmiş olan komisyon her türlü hazırlığı tamamlamış, iyi bir caz temin edecek, Mersin Halkevi müzik kolu ile tanınmış san'atkarlarımızdan Mahmut Karındağ'ı davet etmiştir.

Halkevi salonunda yapılacak olan geceye, Demokrat Parti mensuplarının iştirak etmeyeceği söylenmekte ise de buna ihtimal verilememektedir.

Gençlerimiz bu teşebbüslerini tebrik ederken, halkımızın yakın alâkasını bekler, başarılar dilerler.

D. P. İlçe İdare Kurulu başkanlığına Avukat Mustafa Boro Seçildi

Geçen sayımızda yapıldığı bildirildiğimiz D. P. ilçe kongresinde, idare kurulu üyeliklerine seçilmiş olan avukat Muzaffer Şübery, avukat Mahmut Erdem, avukat Mustafa Boro, Tüccar Mustafa Çınar, avukat Mustafa Nuri Gürkan, Osman Ünlüdoğan ve Ali Yılmazdan, Ali Yılmaz istifa etmiş, yerine yedek üyelere Kazım Okyay alınmış ve Mustafa Boronun idare kurulu Başkanlığına seçildiği öğrenilmiştir.

Tebrik eder, başarılar dileriz.

Vatandaş: Tarsus - Şehitler Anıtı kurma ve mücabitlere yardım derneğine üye ol.

Zirai Bahisler:

Ziraatta İnkılâp

6

Yazar: Viedani

1924-1908 meşrutiyet inkılâbındanberi hadisatı takip ediyorum. 1915 te Başkumandanlık ve kâletî altıncı harbiye gubesinde, yani menzil müfettiği umumîliğinde çalışırken; nezaretler, vilayetler ve ordularla muhabere ediyordum. Vazifem; amele tabuları masası ile orduların işe hesabına bakmaktı. Bu muhabere esnasında nezaretler yüksek memurları ile valilerin yazdıkları tezkereler ve telgraflardaki fikirleri topladım, 1916 Avrupa dönüşünde de sanayi plânını yaptım. Bunları gündelik bir tarafa bırakarak esasa geçiyorum.

André Carnegiel diyor ki; Ma lûmat ve maarif, asla kavgalara sebep olmazlar. Aksine olarak kavgaların sebebi bu iki taraftan birinin cehaletidir. Her iki tarafta cabil olsun kavga şiddetli olur. 1908 denberi kırtasiyeciler münevverlerin kavgalarını takip ediyorum. Aynı vatanın çocukları olan bu münevverlerin birbirlerine karşı kullandıkları tezyifkâr sözleri duyuyor ve okuyorum. Bu ruhiyatlı münevverlerimizde aşılardan saik nedir? İşte cevabı: Maarif sistemimizin sakatlığı. Şimdi sorarım size buna maarif denir mi?

Bu kavgalara bir son vermek için, kırtasiyeci maarif yerine teknik ve iş maarifi ikame etmek lâzımdır. Bu para meselesidir diyaceksiniz, Kırtasiyeciler daima böyle derler. Halbuki böyle değildir.

Karl Helfferich, raporunun 111 inci sahifesinde: "Alman İmparatorluğunun adı masraf bütçesi 1913 te sekiz milyar sekizyüz milyon mark olup, bunun üç milyar altıyüz milyon devletin teşebbüsüne sinayesine masrafların ki, şimdiki tetkikine girişimeceğiz", diyor. O zaman bir mark 6 kuruş altın idi. Bunu Alman devletinin teşebbüsüne sinayesi masrafı olarak ayrılmış olan meblağla çarparsak 100 e taksim edecek olursak 216 milyon altın Türk lirası olduğunu görürüz. Bu işe kesirsiz olarak bütçenin % 41 dir. Eger, derin düşünceli bir maliye vekili çıksada bütçemizin % 40 ını devletimizin teşebbüsüne sinayesine tahsis etseydi; daha Cumhuriyetin onuncu yılında bütün ziraatımız makteleşmiş olurdu.

Orgazinatör devlet adamı

Orgazinatör devlet adamı demek; gerek ferdin ve gerekse cemiyetin meselesini, hükümetin meselesiyle bağdaştırır; bunların çalışmalarını serbest ve hürriyetlerine hâlel getirmeksizin, devletin

— Devamı sayfa 4 de —

Çin Türkistanındaki Müslümanlar

Kahire 16 Nafes

Şimdi Sing-Kian ismini taşıyan eski müslüman Çin Türkistanından, binlerce müslümanın Tibet üzerinde Hindistan ve Pakistana en kötü hava şartlarına rağmen hicretleri geceli gündüzlü devam etmekte olduğu öğrenilmiştir.

Çin Türkistanından «Sing-Kian» kaçıp Pakistana sığınmaya muvaffak olan 15 bini müteaviz müslümanın anlattıklarına göre, Sing-Kian'dan kaçanların en az yüzde kırkı yollarda donarak feci bir şekilde ölmektedir. Telefon ekseriyeti Tibetin dağlık arazisinde olmaktadır.

Son 50 senedenberi hem Rusya, hem Çin'e karşı istikalleri için çarpışan Sing-Kian müslümanlarına Çan-Kay-Che'in milliyetçi Çin hükümeti 1945 senesinde kendi mevzii hükümetlerini kurmak selahiyeti vermişti. Fakat şimdiki komünist Çin liderleri

moskovadan almış oldukları emir üzerine bu hakkı tanımaamakta ve yüzbinlerce müslümanı tuz madenlerine ve diğer «bilinmeyen yerlere» sürmektedirler. Bu şekilde memleketlerin istiklalini isteyen müslümanlar dağıtmakta ve istiklal kelimesi ağzına alanlar ortadan kaldırılmaktadır.

Sovyet Rusya Rusyanın tanınmış «müslüman işleri» eksperti Ivan Nikolayevič Bakulain Pakistana büyük elçi tayin etmiş iken bundan on gün kadar evvel bu kararından vazgeçmiş ve bu (eksperti) Sing-Kian işleriyle meşgul olmak üzere Çine sevk etmiştir.

Çin Türkistanından geçmiye mulaffak olanlardan hayatta kalanların anlattıklarına göre medeni dünya ve Birleşmiş Milletler «gayet acele» olarak bu müslümanlara yardıma koşmadıkları takdirde milyonlarca müslümanın telef olacağına muhakkak nazariyle bakılabileceğini söylemektedirler:

Dedenin Köşesi

(Bağtarafı sahife 2 de)

evlerini seyretmek ne büyük bir zevktir.

Bütün bu yazdığım şeyleri yapmak için sermayeye ihtiyaç yoktur. Ufak bir gayret ve himmet hem bunları, hem de Resulü-ekrem'in mübarek nasihatlarını yerine getirir.

Unutma ki, kahve peykelerinde yurtulup delinen miltanlarını ipeklili ve yünü kumaşlarıyla deşistirebilmenin yolu çalışmaktan geçer. İçkiden veremden kaçır gibi kaçacaksın. Çünkü her fenalığı doğuran akılsızlıktır. İçki ise akıl muhakemeyi uyuturur. Dedikodu ve lalklakıyatın ne manen, ne de maddeten bir faide sağlayacağını sanma Zenginliği malı zöğürdün çenesini yorar derler. Bunları yapacağına sözümü tut Allaha yalvar ve çalış. Bu gün oturduğun tek katlı güneş görmeyen kulübenin, çok kısa bir zaman sonra köyüne ve sana yarışır günler ve güneşlik güzel bir yuva olacağından emin ol. Aksi takdirde; bu günkü gibi boyunu bükük kalmağa, tohumluk tedariki için kapı kapı gezip eşik aşındırmağa mahkûmsun.

İşte böyle kardeşlerim! Yazımın gidişine bakıpta, torbamin dibi delindi sanmayınız. Sizlere verecek çok elmaslarımız var. Zamanı gelince yine konuşacağız.

OPERATÖR

Dr. Mansur Pekdeğer

Doğum ve Kadın Hastalıkları
Mütehassısı

Hastahane Caddesi No 114

MERSİN

Ziraatta İnkilâp

(Bağtarafı sahife 3 de)

evvelce tayin edilmiş olan maksat ve hedefine yöneltebilen ve aralarında, bir ordunun muhtelif sınıfları arasında bulunan ahenge benzer bir ahenk kurabilen adam demektir.

Organizatör devlet adamı; aynı zamanda, vücade getirdiği bu organizasyonu, terakkiyatı feniye ve sinayide vukubulacak olan icat ve ihtiraları takip, islah ve tadille rasyonalize eden adamdır. Böyle bir adamın umumî bilgiye, kuvvetli zekâyâ, azim, irade ve teşkilat kudretine, sağlam seciyeye, icat ve ihtira kabiliyetine, sebat, takip fikrine sahip olması şarttır. Denilebilir ki, bizde bu vasıfları haiz bir devlet adamı maaşef zühur etmemiştir. Yükselme devremizde Alaeddin, Çandarlı ve Kara Halil paşalarla; Az-z devrimi sonlarında Midhad ve Hüseyin Avni paşaları örnek olarak gösterebiliriz

Gelecek sayımızda maarifi elektriklemenin nasıl mümkün olduğunu izaha çalışacağız.

(Devam edecek)

Tuhafiyeci

Bahri Yüksek

Tarsus: Küçükminare
No. 8

Her nevi Tuhafiye ve Gelir vergisi defterleri ve faturaları ile perakende satış listeleri satılır ve istiyenlere lüzumlu izahat verilir.

— Şehir içme su şebekeleri için (60) tan (500) nun ye kadar her çaptaki boruya kolayca bağlanabilir. 7 atmosfere mütehammil, bütün parçaları asfaltlanmış, şimdiye kadar olara her bakımdan üstün kalite ve evsafa olan KOLYE-PRIZ lerimizi toptan ve perakende olarak rekabet kabul etmez bir fiatle ancak müessesemizden temin edebilirsiniz.

Belediyelerimiz; yalnız bu tip kolye prizlerin kullanılmasi ile şehir su şebekesinin emniyetini sağlayabilirler. (No. 26)

TARSUS

Şehir Kulübü büfesi

Çok zengin bir şekilde tanzim ve tertip edilmiş olan Tarsus Şehir kulübü büfesi, her türlü ziyafet, balo, düğün, nişan ve emsali eğlenceler için, en müşkülpesent müşterileri bile azami dikkat ve itina ile memnun edecek şekilde faaliyete geçmiş bulunmaktadır.

Beğenilen bir ziyafet, takdir edilen bir balo, eğlenceli bir düğün, temiz ve sade bir nişan veya her bakımdan güzel bir eğlence tertip etmek isteyen sayın Tarsusluların, yer intihap ederlerken bir defa da kulübümüzü görmeleri ve kulüp idarecileriyle görüşmeleri menfaatları icabıdır.

T. C. Ziraat Bankası

Vadesiz tasarruf hesapları
1950 yılı ikramiyeleri:

Istanbul ve Ankara'da
8 EV,

Ayrıca
200,000 Liralık
Para ikramiyeleri.

Ev kazanan isterse bedelini alabilir.
Acele 150 Liralık bir hesap açtırınız.

Her 150 lira için ayrı bir kur'a Numarası verilecektir

ÇEKİLİŞ TARİHLERİ:
10 Mart, 15 Mayıs çekilişlerinde yalnız para ikramiyeleri;
30 Haziran, 31 Temmuz, 29 Ağustos, 30 Eylül, 28 Ekim, 30 Aralık çekilişlerinde ise, bazılarında ikişer ev olmak üzere hem ev hem para ikramiyeleri vardır.

İkramiye giriş şartlarını Bankalarımızdan öğreniniz.

T. C. Ziraat Bankası

Sermayesi : 300,000,000
Kuruluş Şahihî : 1863

yüzde 7 faizli
10.000.0 Liralık

1 inci tertip istikraz tahvilleri
Her Keseye Elverişli
20 - 100 - 500 - 1000

liralık kupürler halinde
Hamiline ait Tahviller
15.2.950 — 28.2.950

Tarihleri içinde T. C. Ziraat Bankası g'elerinde satılacaktır.

Devlet tahvilleri gibi:
Gelir vergisinden ve diğer her türlü vergi ve resimden muaf.

Yurdun her yerindeki T. C. Bankası g'elerinden isteyiniz.

Sahibi ve Yazı İşlerini
Fiilen idare eden

SAMİ DURAL
Basıldığı Yer :
GÜLEK Basımevi - Tarsus

TÜRKİYE'NİN YEGÂNE DÜŞÜNCESİ

Atatürk'ün Mirasını Muhafaza Etmek İçin Yaşamaktır

Yazan : Rosita Forbes

Türkiye'nin karşılaştığı askeri meselelerin cevabı... İspanya'dadır.

Bu anda, Türkiye, Avrupa'nın en mükemmel ordusuna sahiptir ve Birleşik Amerika tarafından teşkilâtlandırılan ve teçhiz edilen bu ordu Rusya'ya karşı bir müddet dayanabilecek yegâne ordudur. Türk generalleri ile Amerikan müşavirleri Türk ordusunu seyyal kılmak için işbirliği yapmışlardır. Türk ordusunun büyük bir kısmı daimi olarak hudutlarda beklemekte, millî bütçenin 1/3 ilâ 1/2 si millî savunmaya harcanmaktadır. Türk delikanlıları iki senelik askerlik hizmetini tabii olarak karşılıyorlardır. Buna rağmen, bir Sovyet hücumu halinde Türkiye'nin müdafaaası İspanya'nın batı devletleri arasındaki haklı yerinde edilmesine bağlıdır.

Moskova harbe karar verdiği takdirde, Sovyet veya peyk kuvvetleri Yunanistan üzerinden Akdenize inebilirler. İran yolu ile düşman birkaç gün içinde Kunistan ve Irak petrol sahalarına ulaşabilir. Rusya'nın bu iki ileri hareketinin kısıkaçı arasında kalacak topraklar Anadoludur. Bu takdirde, demokrat Avrupa müdafaaasının tabyası olan Türkiye'ye Kazablanka ve Bingazi üzerinden hava yolu ile Amerikan silâhi, teçhizatı, petrolü ve yiyecekleri göndermek icab eder. İspanya'nın dostluğu sağlanmadıkça, bu netice nasıl sağlanabilir?

Türkiye'ye 17.000 Amerikan traktörü ithal olunmuştur. Bu miktarın 15 bini daha şimdiden memleketin yiyecek stoklarını düzeltmekle meşguldür. Van gölü yakınında petrol sondajları yapılmaktadır. Musul petrol sahalarının şimal batı istikametinden Türkiye'ye uzanan bir parçası olması muhtemel bulunan bir arazide dörtlü kuyu açılmış, petrol bulunmuştur.

Türkiye'nin en büyük avantajlarından ikisi, memlekette komünizm ve beşinci kolun bulunmamasıdır. Bütün Türkler istisnasız olarak muharriplerdir. En ağır şartlara, en büyük mahrumiyetlere katlanabilirler. Onların nazarında, milliyetçilik, siyaset ve politikadan daha mühimdir.

Türkiye'nin en elverişsiz tarafı, hudutlarıdır. Türkiye, uzun

bu kara hududunu Avrupa Rusya ile paylaşan yegâne hür demokrasidir. Bu hududun her iki tarafında, Ararat dağı silsilesinde, onların yegâne ameli nakil vasıtası olduğu söylenir. Helbuki modern harpte aşılamaz toprak yoktur.

Yunanistan'ı da nazarı itibare almak lazımdır. Bir Sovyet tarruzuna karşı Yunanistan ne kadar dayanabilir? Bu ufak memleket, dokuz senedenberi evvelâ İtalya'ya, sonra Almanya'ya ve 1945 denberi de Moskova tarafından teçhiz ve teslim edilen komünist gerillalarına karşı büyük bir kahramanlıkla savaşmıştır. Sonbaharda yapılan Gramos ve Vitsi dağları seferleri neticesinde 10.000 Yunan âsisi Arnavutluğa sürülmüştür. Ve 3-4 bin tane de belki Yunanistan dağlarında tecrit edilmiş ve şevkleri kırılmış bir halde yaşamaktadır Yunan ordusunun polis teşkilâtı onların icabına bakmaktadır. Lâkin buna mukabil 25.000 Yunan çocuğu komünistler tarafından kaçırılmıştır. Ve hâlâ hayatta iseler kendi memleketlerine karşı savaşmak için yetiştirilmektedirler. Yunan halkının onda biri evsiz barksızdır. Bütün budut köyleri yakılmış, Arnavutluk, Yugoslavya ve Bulgaristan'dan yapılan akınların ulaşılabildiği bölgelerde tam bir tahribat ika olunmuştur.

Kalkınabilmek için Yunanistan senelerce askeri yardıma ve malzemeye muhtaçtır. Bir seneden az bir zaman zarfında, Yunanistan, 20.000 çeteciye Sovyetlere karşı savaşmağa istekli vatandaşverlere kalbetmiştir. General Papagos'un kuvvetli rejimi devlet idaresindeki sistemleri büyük ölçüde önlemiştir. Buna rağmen, Yunanistan, halkının beslediği fikirlerin farkı olduğundan gene zarar görebilir.

Türkiye'nin ise tek bir düşüncesi vardır. O, Atatürk'ün mirasını muhafaza etmek için yaşamaktadır.

("East Europe" dergisinden alınan bu makale, geçenlerde kısaca bir müddet için Türkiye'yi ziyaret etmiş olan tanınmış İngiliz kadın muharrihi Rosita Forbes'in eseridir).

Hakikatler Aleminden Pırlıtlar

Bu başlıkla hazırladığımız serinin ilk yazısı ikinci sayfamızdadır. mutlaka okuyunuz.

Bir çok yerli ve yabancı eserleri etüd ederek, uzun bir mesai neticesinde hazırladığımız ve HAKIKATLER ALEMİNDEN PIRILTILAR başlığı altında topladığımız bu seri; çeşitli zengin ve enteseran vak'aları, bilinmeyen veya pek az bilinen gizli kapaklı kâlmış hadiseleri, büyük sözleri, kıymetli düşünceleri, az işitilmiş fikralleri dehşet veren tüyler ürperten tabii veya ruhi olayları, hassas iç ve dış alemin yarattığı bir çok orjinaliteleri sinesinde toplamış bulunmaktadır.

Berdan ailesi, etrafına geniş bir okuyucu kütlesi toplamak mahariyetine kavuşmuş olmakla; her sayıda biraz daha mükemmel çıkmayı, biraz daha faydeli olmayı vazife edinmiş bulunmaktadır.

Bu vesile ile okuyucularımızı selâmlarız.

KAYMAKAMIMIZ

Valâ Kurtiz Fahri
hemşerimiz oldu

7 Ocak 1950 akşamı, ilçemizde misafir bulunan milli mücadele komutanları gerefine, şehir kulübünde verilen ziyafette; Belediye Başkanı tarafından yapılan teklif, belediye genel kurulunda müzakerre edilerek, Kaymakamımız Valâ Kurtiz'in Tarsusun fahri hemşeriliğine kabulü karara bağlanmıştır.

Tebrik eder, başarılar dileriz.

Dikkat

Pek Yakında

???

Berdan - Petrol Müessesili

Çekince Oğuzcan'dan bir dolu, Can uğruna,
Benim gibi aksim de girmiş Berdan sür'una,
Bu suret n'ola Yarman, elde ateş misali?
Siretin kül olmuşken, Ulu Yezdan uğruna

Dedenin Köşesi

A. I den

İnsanlığın başta gelen fazilet ti ahlak düzgünlüğüdür. Ahlaksız bir insanın dış yüzü ne kadar göz terişli olursa olsun; bu dışından parlak ve güzel görüne , fakat içinden çürümüş ve kurtlanmış olan bir meyveye benzeyebilir. İçinin çürüklüğü ile mezara gömülmek için, kurtlarını ayıklamakla meşgulüm.

Rahatım için dünya serveti edinmeye çalışıyorum, beka hazinelerini ayağımla tıpkı kakar kalın kafalıkk ediyorum, bilmem ne dersiniz? İnsan suretinde olduğum halde, bu gaflet ve idraksizliğimle utanmalıyım doğrusu!

Hıristiyan sût kardeşlerimizin akibetlerinden biri de; pırasa efendiye gidip, günahlarını itiraf ve bu suretle mağfiret edildiklerini züm etmekti. Bence, böyle yapmaktansa, dört duvar arasına çekilmek ve Allaha canü gönülden dönerek istiğfar etmek daha hayırlıdır.

Size, hakkın razı olmadığı bütün günakârlıklarımı saymak isteyişim, bunları öğrenip ibret almanız içindir. Yoksa, başkalarını taklit niyetiyle değil.

Ey sevgili oğlum! içimi harâp etmekte olan kurtların, ayrı ayrı isimleri var. Bunları sen de belle ve içine girmek istiyenlerini merhametsizce öldür ki selâmet bulasın! Bu isimleri yazmakla seni yoruyorsam, niyetimin hayırlı olduğuna inan. Çünkü, bu kurtları içimden defetmek, bizlere necat yolunu açacaktır.

Bunların başında cebennem kadar acı olan biri gelir; adı, Babıldır. Hemen onun yanında simsiyah haliyle baset yer alır. Budalalığında olacağı, bazan için için kendi kendini yer.

Deveye benziyeninin adına kin derler; sinsidir, Allah şerrinden korusun.

Ateş gibi parlayanın adı ise öfkeidir; başından etrafa saçılan kıvılcıklar, hem kendisi, hem de etrafı için tehlikedir.

Bazan tilki gibi kurnaz, bazan da kaz gibi abmak olanına giybet diye anılır. Herkese bir kulp takmakla ve ölen kardeşinin etini yemekte [müstekreh bir hal manzara arzeder, iğrenç bir şey!]

Bu musibetlerin bir çok peykleri de vardır. Bunlar; yalancılık, zina, hırsızlık, gamsızlık, katillik gibi kemirici ve kirlileti düşmanlarımızdır.

Maddî hartalıkların tedavisi için nasıl bir çok ilaçlar ve tedavi usulleri varsa; saydığım maner marazları da iyileştirmenin yolları vardır. Maddî olan cismanın hastalıkların ızdırabını yalnız bu alemde çekebiliriz. Halbuki manevî marazların ızdırabını; bu alemde (Devamı sahife 4 de)

Hakikatler Âleminden PİRİLTİLAR

R. H. Karay'ın "Türk Prensesi Nilgün" isimli romanından

1

Benim timsah avcısı Hacı Ebubekir Kur'anı silah yerine kullanan ve yanında keramet vasıtası olarak taşıyan acıyıp bir adamdı. Vefat ettiğini işittim. Bu çirkin hayvanların cümhur cemaat. irili ufaklı haraca kestikleri batak sular kenarına, yere oturur, başları kur'an okumağa... Geride yardımcıları, ellerinde kalın organlarla, ağaçların arkasına gizlenmiş beklerlerdi.

Bir defasında ben de böyle yaptım; yerlilerin «acı» dedikleri ağaçların salkım saçak her dalından sarkan tüylü sarmaşık askıları arkasına gizlendim. Aralıktan bakıyordum.

Hacı Ebubekir, Kur'an tilavetine devam ediyordu. Nilüfer cinsi bir takım iri yapraklı nebatlarla örtülmüş nehir üstünde henüz hiç bir hareket yok, sadece yukarıya kuşlar uçuşuyordu. Bu kuşlar çok renkli, fakat sessizdir; hemen hemen ötmek nedir, bilmezler. Cava kuşları gevezeliği sevmiyor; çok renkli ve süslü oluştukları cinsten cazibe yerini tutuyor.

Bir müddet sonra su sathı fazla sarılmadan oynadı; ucu sivri bir timsah görüyordum, bize doğru bir denizaltı periskopu gibi etrafını hafifçe yalpalandırarak ilerliyordu. Timsah yüzdüğü zaman derinlikte vücudunu göstermez; meydana sadece ağzının on kısmını çıkarır, hem de tam burun deliklerine kadar olan kısmını...

Kur'anlı avcı okumasına hız verdi. Artık timsahın bütün baş tarafı, sırtı, umumi heyeti kuyruğuna kadar önümüzde...

Okunamı dilercesine, anlarcasına veya tesirine kapılmış, kendinden geçmişcesine duruyor.

Kafasının hörgüdü altındaki muhafalı yuvarlaklara yerleşmiş, cüssesine göre ufak ve zalimliğine rağmen bulanık gözleri, Hacı Ebubekire dikilmiş, gittikçe sabitlaşan ve perdelenen bakışlarla adeta görmeden bakıyor. Hava durgun olduğundan hayvanın kokusunu duyuyorum; ona yakışmayan bir rayiha: «M i s k» dediğimiz tatlı koku!

Niçin karaya çıkmıyor ve hayıyı belinden kapıp herkese yaptığı gibi dişleri arasına çitirdatarak parçalamıyor, yutmuyor? yutmuyor işte... yutmaktan başka gevşediğini seziyorum. Timsah bayılıyor... Timsah bayıldı.

Bütün bunları hastalık nöbeti içinde ve kabus esnasında gördüğümü sanabilirsiniz. Değil! anlatılmı vak'a üç seneliktir; hakikatler aleminde geçiyordu.

Hacı Ebubekir, okumasını kesmedi, timsah da ne geri gitti, ne ileriye geldi, lök gibi yerinde. Öldü sandım. Yarı açık duran ağız kilitlenmişti.

İşte o zaman Kur'anımı kapatıp öptükten sonra belindeki dört renkli «bati» denilen meşhur cava kumaşından peştimalı arasına sokan Ebubekir, yardımcılarına işaret etti. Gizlendikleri yerlerinden fırladılar, dizlerine kadar suya girerek tek hareket yapmaktan aciz timsahı iplerle sınıksı sardılar, karaya çektiler.

Hacı Ebubekir:

— Bu, dedi, insan canına kıymış bir timsahtır. Öyle olmasaydı yine bana ilişmez, fakat usulca döner geldirdi!

Timsahın gayet onurlu bir hayvan olduğunu çok kişi bilmez. Bir kaç gün sonra onu furgona koyarak Tanjonk Priok limanına götürüp hususî mezbahada yağlı bıçaklar ve baltalarla kafasını keserlerken ne haykıracak, ne de çırpınacaktır. Dişlerini sıkıp bu ölüme tevakkülle rıza gösterecektir.

M. P. İlçe Teşkilâtı kuruldu.

Bir müddetten beri kurulması için çalışılan M. P. İlçe teşkilâtı; kurucuların 20 Şubat 1950 pazarı günü Kaymakam'ın başkanlığına beyanname ile resmen faaliyete geçmiş bulunmaktadır.

Haber aldığımız göre; yedi üyeden müteşekkül olan kurucular, M. P. İlçe idare kurulu başkanlığına Ramazan Tuncer'i seçmişler ve aralarında vazife taksimi yaparak; Başkan vekillğine Sıtkı Bakay Muhassebeciliğe Ali Dikeri, Kâtipliğe Emin Ergeze'yi getirmişlerdir. İdare kurulunun diğer üyeleri; Muzafer Onur, Vefa Sucular'ı ve Davut Sevingildir.

M. P. İlçe teşkilâtının kurulmuş olması, ilçemizde memnunluk uyanıdır.

Kurucuları tebrik eder başarılar dileriz.

Ziraatta İnkılâp

7

Ziraatta inkılâbı başarabilmek için, maarife elektrik sür'ati vermek lazımdır, demiştik.

Kırtasiye maarifi ezberciliğe dayanır. Kırtasiye tecrübeleri insanı, ekseriyetle hataya sevkeder. Amelî ilmin tecrübeleri, hataya tatbik edilen fiilî neticeler vereceği için hata tevhit etmez. Başlangıçta bir takım noksanları olabilir, fakat zamanla tekâmül eder.

Eğitim Rasyonelizasyonu

Biz lise ve üniversite tahsilini ikiye ayırmağa mecburuz. Bu yıl lise tahsilini dört yıla çıkardılar. Buna en az dört yılda üniversite tahsil ekliyecek olursak sekiz yıl eder. İşte bu sekiz yıl teknik tahsille iki yıla indirmenin mümkün olacağını iddia ediyoruz. Bunu başarabilmek için: 10 talebeye bir asistan ve beş asistana bir profesör vermek; günlük mesai programını, saat başında on dakika istirahat vermek suretile, 70 dakika nazariyat, 280 dakika ameliyat olmak üzere tanzim etmek lazımdır. Yani öğrenci pek sıkı bir kontrol altında her ders saatının dakikasını nazariyata hasreder, geriye kalan kırk dakikayı kimya tahilleri veya fizik tecrübeleri yahut da riyazî meseleler halliyle doldurulacaktır.

Laboratuvar

Laboratuvarların, kimya tahilleri ve fizik tecrübeleri ile ham maddeyi mamul hale getirebilecek küçük fabrika modelleri halinde kurulması gerekir.

Kimya tahlili unsuri tahlil ile işe başlayacak; maden, şibh maden, karbon, karbon kimyası ve toprak tahlillerinde aynı yolu takip edecektir.

Unsuri tahhillerden sonra, elde edilen her parça gerekli olduğu yerde kullanılarak mamul madde haline getirilecektir.

Bu suretle talebe; çırak, kalfa, usta, baş, fen memuru, mühendis, yüksek mühendis vazifelerini sıra ile görmüş, henüz çırak devrinde iken kimya ve fizik konularını ve bunların ameli olarak hayata tatbikini öğrenmiş olacaktır. Eliyle tecrübe etmediği şey kalmıyacak, halita ve sentezleri bizzat yapmış olacaktır. (Bütün bu çalışmalar esnasında; tahlil noksanlıkların, tartı farkları, zaman, hararet meselesi, karanlık veya aydınlık gibi birçok eksik veya fazlalıkların doğurduğu farklı neticeler, asistanlar veya profesörler tarafından yerinde, zamanında ve bizzat neticeler üzerinde talebeye izah ve isbat edilecektir.)

Görülüyor ki, izahına çalıştığımız laboratuvar bir salon değildir; demir ve çelik, aliminyum, halita, sentez, toprak, kömür laboratuvarıdır.

(Devamı sahife 4 de)

KÖŞEDEN

İstifalar

Gayretkeş (I) partli gazetelerinin en büyük propaganda silâhlarından biri de bu istifalar habercileridir.

Her gün elimize aldığımız her gazetenin, en müst'sna köşesinde, yalnız göze görünür değil aynı zamanda batar bir şekilde bir sü-ü istifa müjdeleri (I) ne rastı mamak mümkün değildir.

C. H. P. den kütle halinde istifalar!..

D. P. de çöküntüler!

M. P. de çöküntüler!,
Bilmem nerede yıkıntılar!

Bilmem hangi partinin, hangi ocak başkanı (I) istifa etti, bilmem hangi partiye girdi!..

Falanca parti idare kurulu, toptan filanca partiye geçtil!..

Bilmem nerede bilmem hangi parti felce uğradı!

İstifalı, çözüldü, çöktü, yıkıldı, girdi, göç etti, geçti, felce uğradı! Bütün bunlar ne ifade eder?

Bir iucir çekirdeğini bile dolduramayacak kadar basit olan, bir iftihar ve propaganda metahı olmaktan çok daha ziyade şüphe ve sükût gerektiren bu sözde hadiseleri şişirmek, allamak pullamak, süsleyip öslemek marifetmidir?

Şüphesiz hayır - bize geçmeler göçmeler değil fikirler ve sağlam karakterler lazımdır - geçip göçmekten düşünüp taşınmak evlâdır ve hele bunların ilânı püngüllü püs-küllü hatadır!

Unutmamak lazımdır ki; parti mücadelesinde silâh fikirdir; fikirle mukabele etmek lazımdır - partileri ve gazetelerini yaşatacak olan da budur - şu halde hakiki silâhı bırakıp, yapmayacağına ele almak hassteden gazeteciler için zaaf âlâmetidir.

Çuvaldız

Tavzih

17. Şubat, 1950 tarih ve 32 sayılı gazetemizde; D. P. idare kurulundan Ali Yılmaz'ın istifası ve yerine yedek üyelerden Kâzım Okyay'ın alındığı şeklinde bir haber yayınlanmıştı.

Bu haberin aslı olmadığı anlaşılmış olduğundan keyfiyet tavzih olur.

Bağ-ı irem

455 yıl evvel bugün, 24 Şubat 1495 te, Fatih Sultan Mehmet'in oğlu ve ikinci Bayazıt'ın küçük kardeşi Şehzade Cem, henüz 36 yaşında olduğu halde, Napolide ölmüştü.

Papa sekizinci INNOCENT tarafından Hıristiyan dinine girmesi teklif edildiği zaman: «Osmanlı saltanatı değil, bütün dünyanın padişahlığı için dini terkedemeyeceğini» haykıran Cem; saltanat kavgaları, acıklı sergüzeşti ve içli şüirleriyle meşhur olmuş bir Osmanlı şehzadesidir.

Cem; gerek hayatını kurtarmak, gerekse liyakatsiz bulunduğu kardeşi Bayazıt'ın elinden tahtı almak için, iki defa bayrak kaldırmış, her ikisinde de mağlup olmuş ve Bayazıt'ın: «Saltanatın iki nişanlıya tahammül etmeyen namuslu bir gelin olduğunu, bey hude yere kan dökülmesine sebebiyet verilmemesini, Kudüseye çekilip oturmasını ve bu hareketi ihtiyar ederse Karaman valiliğinden aldığı tahsisatın muntazaman gönderileceğini» bildiren tebliğini dinlemiyerek, Rumeline geçmiş ve mücadeleye devam etmiştir.

Bu arada Rodos şövalyelerine esir düşen Cem; Fransaya, Romaya götürülmüş ve rivayete göre Papa Rodrigo Borgia tarafından, yavaş tesir eden bir zehirle zehirlendikten sonra, Fransa kralı sekizinci Charles'a teslim edilmiş ve pek kısa bir zaman sonra feci bir şekilde ölmüştür.

Cem'in Bayazıt tarafından satın alınan cenazesi Bursaya getirilmiş ve ikinci Mürâf türbesi yanına gömülmüştür.

Bu vesile ile şair Cem'den parçalar takdim ediyoruz.

Kardeşi Bayazıt'a yazdığı bir mektubunda:

Sen bisteri güde yatasın şevk ile handan
Ben kil döşenem külhanı mihnette sebep ne?
beytiyle başlayan bir kıt'a yazan Cem'e Bayazıt:
Çün ruzî ezal kısmet olunmuş bize devlet
Takdire rıza vermişsin, buna sebep ne?
Haccülharemeynim deyu davalar edersin:
Ya saltanatı dünya için bunca talap ne?
Kit'asıyle cevap vermişti.

I

Kemendi sümübül-i yâre giriftâr olmasun kimse
Benim baht-ı siâhımdan siyeh-kâr olmasun kimse
Belâ dâminde dir murgun esr-i bend-i aşk etdi
Heman zülfün havâsına havâ-dâr olmasun kimse
Gönül dârını bâzâra çıkardı gamzen okları
İşidüb şuf'a tutmuşlar hürîdâ olmasun kimse
Seni çok sevdiğim çandan eğer cânâ günah ise
Hazurunda benim gibi güneş-kâr olmasun kimse
Lebi dârüççifâsından işâretler kılır -çeçmi
Kibu İsâ-nefes devrinde bimâr olmasun kimse
Kılır lâlê gibi her dem gönüde taze dâğ-ı gam
Belâyâ eski yârimdir deyu yâr olmasun kimse
Hatâ-yî zülf-i pür-çinîn havâsı ile Cem gibi
Vatan dârını terk etmekte nâ-çar olmasun kimse
Şu tenhâ güçedir didim bana bir büse ver geldi
Didi ara ol arayı yüü var olmasun kimse

II

Dil yandı yüzün şem'ine pervâne midir bu
Can düğdü saçın bendine divâne midir bu
Her lâhza firak u gamın olur dile mihman
Yoksa senem â nalar için hâne midir bu
Zülfüne gönül düğdü görüb hâl-i siyâhın
Dij murgunu dâme düşüren dâne midir bu
Viranc-i dilde bulana gene-i hayâlin
Ol genci nihân itmeğe virâne midir bu
Lâ'lin Cem'e bir cân sunubdur sorasın kim
Ol tebbe unutturucu peymâne midir bu

Bir beyt

Gül hayâdan terleyüb olur gül-âb
Arz-ı rubsâr eylesen ey gonce-leb

Serbest Kürsü

Eğer Kanunsa Her Tarafıta Kanundur

Bir tahsildar arkadaş anlattı:

— Efendim ben özel idarede tahsildarım. Türkiye'nin bir çok illerinde ve meselâ Seyhan ilinde, özel idarelerde çalışan tahsildarlar, maliye tahsildarları gibi memur kadrosuna alındılar. Bu arkadaşlar da diğer memurlar gibi, memurluğun tanıdığı haklardan istifade ediyor, çocuk zammı alıyor, ölüm ve doğum hallerinde yardım görüyor ve emeklilik kanunundan istifade ediyorlar.

Halbuki lçel, bütçe imkânsızlıklarını ileri sürerek, bizim bu meşru hakkımızı tanımaktan imtina etti. Eğer özel idare ücretlilerinin kadroya alınması bir kanunla yapılıyorsa, Seyhanda tatbik edilen bu kanun, lçelde niçin tatbik edilmiyor? Yok, kanuni bir mesele değilse, bu keyfi muamelenin sebebi nedir? Ve ne zamana kadar devam edecektir? lçel ilinde, özel idare tahsildarı olmak bir günah mıdır? Bunun cezasını ne zamana kadar çekeceğiz?

Diğer taraftan bildiğimiz gibi, Türkiyede mevcut bütün tahsildarlar, müteselsil olarak birbirlerine kefilirdiler. Yani, mesela Karsta bir tahsildar zimmetine para geçirirse, bunun kefaletini Türkiyede mevcut bütün tahsildarlar öderler. Şu halde hazine menfaatını, bu kadar sağlam bir şekilde garanti eden hükümet; bizleri ve bizim durumumuzda olan diğer teşekküllerdeki ücretlileri neden garanti etmemekte, hakkımızı tek tarafı bir görüşe kurban etmekte ve bu hakkı tanımak istemiyenlere göz yummaktadır?

BERDAN : Bu tahsildar arkadaşın anlattıklarına başka bir şey eklemek lüzumsuzdur ve ne kadar haklı olduğu aşıkârdır. İlgililerin dikkatini çekeriz.

“Singer,, den şikâyet

İsim ve adresi dosyamızda mahfuz bir okuyucumuz; Singer şirketinin Tarsus acentasından 31—R—32 tipinde bir dikiz makinesi aldığını; parasını peşin verdiğini; makineyi; şirketin ötedenberi mevcut etiket şöhretine itimat ederek muayene ve tecrübeye lüzum görmeden kabul ettiğini; fakat makinenin arızalı çıktığını; değiştirilmesi için ilgililere ve hattâ şirketin Türkiye genel müdürlüğüne müracaat ettiği halde, müsbet bir netice alamadığını; bildirmekte, meselenin bu defa da gazetemiz tarafından ele alınmasını istemektedir.

Ticaret hayatında bütün firma'ların, hasseten «Singer» gibi itimat telkin etmiş, şöret kazanmış olanların, üzerinde çok titiz bir şekilde duracakları en mühim nokta doğruluktur. Malını satıncaya kadar gayret gösteren, sattıktan sonra da, her türlü haklı şikâyete kulaklarını tıkayan müesseselerin, reklam ve propaganda devri diyebileceğimiz bir devirde, halâ mevcut olduğunu duyupta hayret etmemek elden gelmiyor.

Ümit ederiz ki, bu hal bir dalgınlık eseri olsun ve kısa yoldan haline gidilsin,

Biz ağır başlı ve doğru bildiğimiz «Singer» gibi bir firmaya bu dalgınlığı bile yakıştıramayız.

İ l â n Karamehmetler Hisseli Komandit Ortaklığından

Ortaklığımız hissedarlar genel kurulunun yıllık adi toplantısı 27 Mart 620 Pazartesi günü saat 15 de Berdan fabrikası yazıhanesinde yapılacağından sayın ortaklarımızın aynı gün ve saatte toplantı yerinde hazır bulunmaları rica olunur.

G ü n d e m :

- 1— Müdürlük denetçi raporlarının okunması.
- 2— 949 yılı-bilanço, kâr ve zarar cetvelinin incelenmesi ve onanması.
- 3— Müdürlük denetçinin ibrası hakkında karar itihâzı.
- 4— 950 yılı için bir denetçi seçil mesi ve ücretinin tayini
- 5— Müdür veya ortaklarca ileri sürülecek hususların incelenmesi ve bir karara bağlanması.

— Şehir içine su şebekeleri için (60) tan (500) ünü ye kadar her çapta ki boruya kolayca bağlanabilir. 7 atmosfere mütehammil, bütün parçaları asfaltlanmış, şimdiye kadar olanlara her bakımdan üstün kalite ve evsafıta olan KOLYE-PRİZ lerimizi toptan ve perakende olarak rekabet kabul etmez fiyatla ancak müessesemizden temin edebilirsiniz.

Belediyelerimiz; yalnız bu tip kolye prizlerin kullanılmasi ile şehir su şebekesinin emniyetini sağlayabilirler. (No. 26)

Dedenin Köşesi

A. I den

—Bağtarafı sahife 2 de— şeref ve itibarımızı kaybetmek suretiyle göreceğimiz alemde ise daha büyük ızdıraplarla ödeyememiz şüphesizdir.

Allah ondan razı olsun! yazdıklarımı okuyanlardan kulagi delik birinin:

— Ey dedel Senin söylediğin kadar kurtlanmamış olsam bile, belki, ufak tefekleri bende de vardır. İlaçlarını biliyorsan söyle de halâs olayım, dediğini deyar gibi oluyorum.

Faydalı olan ilmi bilmemek bir mahrumiyettir. Ve fakat, bilmek istemek bahtsızlık ve öşgüklüktür.

Sorgu sual bilgi hazinesinin anahtarıdır.

Üniversiteden mezun gençlerimizin; artık tahsilimiz tamam oldu, diye bir gurura düşmemelerini, onları gözüm kadar sevdiğim için, tavsiye ederim.

Diplomalarını büyük emekleriyle elde etmişlerse de, bu ancak ilmi araştırma ve inceleme ehliyet kesbetmiş olduklarına dair resmî bir vesika mahiyetindedir.

(Devamı var)

Ziraatta İnkılâp

(Bağtarafı sahife 2 de)

ratuarları gibi bir çok bölümlerden müteşekkil, her türlü tabiile, döküm işleri, helitalar ve emsali mamuller yapılabilecek bir des fabrikasıdır.

Biz teknik hususunda kitapsuz bir milletizdir. André carnegil'in dünya çapında olan üç fabrikasını, 18 yaşını bitirdikten sonra emelî mesaiye başlıyan ve henüz 30 yaşını doldurmanmış bulunan üç genç idare etmektedirler.

Bu gençler -İllinova kamparyasında Walker, Edgar Tomson tezgâhlarında Şivap ve Hamçat fabrikalarında Tötr- yukarıda söylediğimiz şekilde yetişmişlerdir.

İnsanlar menfaat temin edebilecekleri ümid ettikleri yerlere seller gibi akarlar. Elverişli iş bilen ellere tevdi etmemiş. Fikir hırsızlığının kabil olmadığı bilinmelidir. Eğer bu kabil olsaydı, bütün Amerikalılar Edison olurlardı. Bu fasla, buradan an vererek bizim eğitim sistemimizi seçeceğiz.

(Devamı var)

Şık, Zarif ve Dayanıklı
Bir KUNDURA için baş
vuracağınız yer:

Aldatmaz Kundura

Evidir.

Atatürk Caddesi No. 10

TARSUS

Şehir Kulübü büfesi

Çok zengin bir şekilde tanzim ve tertip edilmiş olan Tarsus Şehir kulübü büfesi, her türlü ziyafet, balo, düğün, nişan ve emsali eğlenceler için, en müşkülpeşent müşterileri bile azamî dikkat ve itina ile memnun edecek şekilde faaliyete geçmiş bulunmaktadır.

Beğenilen bir ziyafet, takdir edilen bir balo, eğlenceli bir düğün, temiz ve sade bir nişan veya her bakımdan güzel bir eğlence tertip etmek isteyen sayın Tarsusluların, yer ihtihap ederlerken bir defa da kulübümü zü görmeleri ve kulüp idarecileriyle görüşmeleri menfaatları icabıdır.

DOKTOR
H ü s n ü E r d e m
Belediye civarı — No. 24

BERDAN

Çama günleri çıkar,
Haftalık, Müstakill Gazete

Sahibi

SAMİ DURAL

Yazı İşlerini fiilen idare eden

VEYİS EKENER

İdare yeri: Şadırvanlı Han
Hususi daire — TARSUS

Yıllığı : 5 Lira

6 aylığı : 3 Lira

Sayı 10 Kuruş

Resmî ilanların satırı 30 kuruş
Hususi ilanlar pazarlığa tabidir

Basıldığı yer :
GÜLEK Basımevi — Tarsus